

45 - 46

47 - 48 - 49

Handelingen 50 - 51 - 52 - 53

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1989 - 1990

Vergaderingen van juni 1990

ACTUELE INTERPELLATIES
ACTUELE VRAGEN
BASISEDUCATIE
BEGROTING 1989
BEGROTING 1990
BUITENLANDS BELEID
GOM's
INTERPELLATIES
KLEIN CHEMISCH AFVAL
LIEFKENSHOEKTUNNEL
MINA-FONDS
NOTA MIGRANTENBELEID
POLITIEK VERLOF PERSONEEL VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VLAAMS GEWEST
VASTE NATIONALE CULTUURPACTCOMMISSIE
VASTE OEVERVERBINDING WESTERSCHELDE
VLAAMS FONDS SOCIALE INTEGRATIE PERSONEN MET HANDICAP
VOEREN
WATERZUIVERING

Inhoud

Nr. 45 **Dinsdag 12 juni 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1661

Samenstelling van een Commissie, blz. 1661

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— 9-I-A (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989
— 9-II-A (1989-1990) — Nrs. 1 tot 3

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— 9-II-B (1989-1990) — Nrs. 1 tot 5

Algemene bespreking, blz. 1661
Sprekers : de heren P. Deprez, verslaggever, J. De Bremaeker, verslaggever, A. Denys, R. Van Hooland, Minister G. Geens

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— 9-I-A (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1670

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989
— 9-II-A (1989-1990) — Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1671

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
— 9-II-B (1989-1990) — Nrs. 1 tot 5

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1672

Interpellaties (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer J. De Roo tot de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de interpretatie van het MER-besluit van de Vlaamse Executieve voor grote infrastructuurwerken, blz. 1677
Sprekers : de heer J. De Roo, Minister L. Walt Niel

Interpellatie van de heer M. Van Peel tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling, over het uitblijven van verplichte taallessen voor migranten, blz. 1680

Sprekers : de heer M. Van Peel, mevrouw M. Vogels, mevrouw M. De Meyer, Minister R. De Wulf, de heer E. Beysen

Interpellatie van de heer L. Peeters tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de huisvuilverwer-

king in Vlaams Brabant, blz. 1686
Sprekers : de heren L. Peeters, W. Cortois, Minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1691

Nr. 46 **Dinsdag 12 juni 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1693

Actuele interpellaties (Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer H. Candries, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over de positie van de Vlaamse milieu-industrie.

Actuele interpellatie van de heer A. Denys tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over de toepassing van de principes van de vrije-markteconomie en objectieve gunning van opdrachten in verband met het bouwen van Vlaamse waterzuiveringsinstallaties, blz. 1693

Sprekers : de heren H. Candries, A. Denys, J. Timmermans, Minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 1699

Actuele interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over het uitblijven van een decreetale basis voor het MINA-Fonds, blz. 1699

Sprekers : de heren J. Cuyvers, J. Timmermans, Minister T. Kelchtermans

Motie van aanbeveling, blz. 1700

Actuele interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de afwezigheid van de Minister van Cultuur op de jongste bijeenkomsten van de organen van de Taalunie en het gebrek aan ernst van de Vlaamse Regering in de betrekkingen met Nederland, blz. 1700

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, Minister G. Geens

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer P. Dumez tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over een mogelijke aansluiting Liefkenshoektunnel - E 17, blz. 1702

Sprekers : de heren P. Dumez, E. Beysen, mevrouw N. Maes, de heren J. De Seranno, H. Van Dienderen, Minister J. Sauwens

Motie van aanbeveling, blz. 1707

Interpellatie van de heer M. Didden tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het uitblijven van een advies in ver-

band met het STAR 21-plan van de NMBS, blz. 1707

Sprekers : de heren M. Didden, J. Ansoms, Minister J. Sauwens

Interpellatie van de heer P. Breyne tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting en de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de financieringsmiddelen voor sociale huisvesting en meer bepaald de financiële problemen van het Vlaams Woningfonds, blz. 1712

Sprekers : de heren P. Breyne, H. De Loor, Minister G. Geens, de heer J. De Seranno

Actuele interpellatie (Regl. art. 77) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de afwezigheid van de Minister van Cultuur op de jongste bijeenkomsten van de organen van de Taalunie en het gebrek aan ernst van de Vlaamse Regering en de betrekkingen met Nederland
Motie van aanbeveling, blz. 1717

Interpellaties (Regl. art. 76) (Voortzetting)

Interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het nemen van concrete initiatieven ter versterking van het Vlaams karakter van Voeren, blz. 1717

Sprekers : mevrouw F. Brepoels, Minister G. Geens

Motie van aanbeveling, blz. 1721

Interpellatie van de heer H. Coveliers tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de betrokkenheid van de Vlaamse Executieve bij het crimineel beleid, blz. 1721

Sprekers : de heren H. Coveliers, R. Van Hooland, Minister G. Geens, de heer J. De Seranno

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1723

Nr. 47 **Woensdag 13 juni 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1725

Ontwerpen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 1725

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 1725

Voorstel van resolutie
Indiening en verwijzing, blz. 1725

Motie van de Vlaamse Raad

Indiening, blz. 1725

Rapport van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1726

Verslagen

Indiening, blz. 1726

Moties

Indiening en overzending, blz. 1727

Mededelingen van het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 1727

Adviezen van de Vlaamse Mediaraad

Indiening, blz. 1727

Arrest van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1728

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1728

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1728

Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap — 318 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 6

Algemene bespreking, blz. 1728

Sprekers : de heren A. Deneir, verslaggever, J. Devolder, A. Denys, Minister J. Lenssens, mevrouwen A. Duroi-Vanhelmont, M. Vogels, T. Merckx-Van Goey, de heren M. Didten, W. Peeters

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1750

Motie van orde

Voorstel tot aanvulling van de agenda, blz. 1763

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1763

Actuele vraag van de heer H. Lauwers tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over onregelmatigheden bij AROLDienst Stedebouw te Antwerpen, blz. 1767

Actuele vraag van mevrouw M. Vogels tot de heer R. De Wulf, Gemeenschapsminister van Tewerkstelling en de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Welzijn en Gezin, over het niet uitbetalen van de IBF-loonsubsidie voor tewerkgestelden in de opvangcentra voor daklozen, blz. 1767

Actuele vraag van de heer G. Janzegers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het opeisen van een vetsmelterij en beenmaaldierij in Rillaar, blz. 1768

Actuele vraag van de heer J. Timmermans tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de in uitzicht gestelde oprichting van een MINA-Raad, blz. 1769

Actuele vraag van de heer R. Van Hooiland tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de herstructurering van VMZ en OVAM, blz. 1770

Actuele vragen van de heer R. Van Hooiland tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de bedrijfszekerheid en mogelijke privatisering van de TMVW en van de heer R. Van Hooiland tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de organisatie en het beheer van de TMVW, blz. 1771

Motie van orde

Afwezigheid Minister, blz. 1773

Sprekers : de heren A. Denys, H. De Cr00

Actuele vragen (Regl. art. 75) (Voortzetting)

Actuele vraag van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Van den Bossche, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Openbaar Ambt, over de samenroeping van een Conferentie van Mandatarissen van Vlaams Brabant, blz. 1773

Actuele vragen van de heer E. Beysen tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het al of niet behouden van de Scheldeveren en de heer H. Van Dienderen tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de toekomst van de veerdiensten op de Schelde, blz. 1774

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 november 1988 tot instelling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de instellingen van openbaar nut die van de Vlaamse Gemeenschap afhangen

— 322 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 30 november 1988 tot instelling van het politiek verlof voor de personeelsleden van de instellingen van openbaar nut die van het Vlaamse Gewest afhangen

— 333 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1776

Sprekers : de heer J. Van Eetvelt, verslaggever, Minister L. Van den Bossche

Vaste Nationale Cultuurpactcommissie

Benoeming van 2 vaste en 4 plaatsvervangende Nederlandstalige leden, blz. 1776

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990

— 9-I-A (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 1777

Sprekers : de heren J. Pede, R. Deswaene, A. Denys

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989

— 9-II-A (1989-1990) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 1779

Spreker : de heer J. Geysels

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990

— 9-II-B (1989-1990) — Nrs. 1 tot 5

Hoofdelijke stemming, blz. 1780

Voorstel van motie van overeenstemming

Hoofdelijke stemming, blz. 1782

Spreker : de heer A. Denys

Ontwerp van decreet houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap

— 318 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 7

Aangehouden stemmingsen, blz. 1783

Hoofdelijke stemming, blz. 1784

Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heer J. Devolder, mevrouwen T. Merckx-Van Goey, A. Duroi-Vanhelmont, de heer W. Peeters

Motie van aanbeveling van de heer L. Hancké C.S. tot besluit van de op 29 mei 1990 behandelde nota Migrantenbeleid van de Vlaamse Executieve

— 193 (1989-1990) — Nr. 4

Hoofdelijke stemming, blz. 1787

Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heren E. Beysen, W. Peeters, M. Van Peel, F. Dewinter, L. Hancké, A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer W. De Vlieghere C.S. tot besluit van de op 29 mei 1990 behandelde nota Migrantenbeleid van de Vlaamse Executieve

— 193 (1989-1990) — Nr. 5

Hoofdelijke stemming, blz. 1790

Nr. 48

Woensdag 13 juni 1990
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1765

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer G. Janzegers tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de openbaarheid die aan de MER's inzake het SST-dossier wordt gegeven, blz. 1765

Actuele vraag van de heer H. Van Dienderen tot de heer L. Waltmiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de nieuwe aanvraag van Center Parcs voor de aanleg van een bungalowpark in Maasmechelen, blz. 1766

Motie van aanbeveling van de heer G. Annemans c.s. tot besluit van de op 29 mei 1990 behandelde nota Migrantenbeleid van de Vlaamse Executieve — 193 (1989-1990) — Nr. 6

Hoofdelijke stemming, blz. 1791
Spreker : de heer A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys c.s. tot besluit van de op 29 mei 1990 behandelde nota Migrantenbeleid van de Vlaamse Executieve — 193 (1989-1990) — Nr. 7

Hoofdelijke stemming, blz. 1792

Motie van aanbeveling van de heer A. Denys tot besluit van de op 30 mei 1990 door de heer A. Denys gehouden actuele interpellatie tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het voorstel van de Franse Gemeenschap om haar onderwijsstekort te financieren via nieuwe middelen — 351 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1793
Sprekers : de heren J. De Seranno, A. Denys

Motie van aanbeveling van de heer J. Cuyvers tot besluit van de op 30 mei 1990 door de heer J. Caudron gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het aangekondigde plan tot ophaling en verwerking van het klein chemisch huisafval — 352 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1794
Sprekers : de heren J. Cuyvers, A. Denys, J. De Seranno

Hoofdelijke stemming (herhaling), blz. 1796

Motie van aanbeveling van de heer E. Flamant c.s. tot besluit van de op 30 mei 1990 door de heer J. De Bremaeker gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de vaste oeververbinding over de Westerschelde en de gevolgen ervan voor Vlaanderen en Gent — 353 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1797
Spreker : de heer E. Flamant

Verdaging, blz. 1799
Spreker : de heer A. Denys

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1799

Nr. 49 **Dinsdag 26 juni 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1801

Samenstelling van een commissie

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 1801

Beleidsbrief Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur — 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer — 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie — 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs — 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting — 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat, blz. 1801
Sprekers : mevrouw M.-P. Kestelijn-Sierens, verslaggever, de heren J. De Bremaeker, verslaggever, D. Van der Maelen, verslaggever, A. Denys, Minister N. De Batselier

Motie van aanbeveling, blz. 1808

Motie van orde
Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1808
Spreker : de heer A. Denys

Beleidsbrief Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur — 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer — 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie — 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs — 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting — 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat (Voortzetting), blz. 1808
Spreker : de heer D. Van der Maelen

Motie van orde
Afwezigheid Ministers, blz. 1809

Sprekers : de heren A. Kempinaire, Minister D. Coens, A. Denys, Minister G. Geens

Beleidsbrief Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur — 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer — 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie — 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs — 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting — 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat (Voortzetting), blz. 1809
Sprekers : de heren D. Van der Maelen, A. Denys, A. Kempinaire, E. Bockstal, Minister N. De Batselier, J. De Bremaeker, J. Laverge, A. De Beul

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1820

Nr. 50 **Dinsdag 26 juni 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1821

Beleidsbrief Buitenlands cultureel beleid, ingediend door de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur — 298 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Buitenlands beleid, ingediend door de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer — 307 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Naar een Vlaams exportbeleid, ingediend door de heer N. De Batselier, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie, Middenstand en Energie — 308 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Het intercommunautaire en buitenlandse onderwijsbeleid, ingediend door de heer D. Coens, Gemeenschapsminister van Onderwijs — 327 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Beleidsbrief Milieu- en natuurbeleid — Externe betrekkingen, ingediend door de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting — 331 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Debat (Voortzetting), blz. 1821

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, A. Denys, R. Daems, Minister G. Geens, A. Kempinaire, W. Luyten, L. Dierickx, Minister P. Dewael, H. Suykerbuyk, E. Bockstal, Minister G. Geens, J. De Bremaeker

Moties van aanbeveling, blz. 1847

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1847

Nr. 51 **Woensdag 27 juni 1990**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1849

Ontwerp van decreet houdende de regeling voor de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen — 356 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 4

Voorstel van decreet van de heren J. Geysels en H. Lauwers C.S. houdende organisatie van de basiseducatie voor volwassenen in Vlaanderen — 142 (BZ 1988) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1849

Sprekers : de heren W. Seeuws, A. Schellens, verslaggever, R. Deswaene, Jos Bosmans, H. Lauwers, M. Van Peel, Minister D. Coens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1863

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1866

Nr. 52 **Woensdag 27 juni 1990**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 1867

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1867

Ontwerp van decreet houdende organisatie van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen — 348 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 3

Voorstel van decreet van de heer J. Laverge C.S. houdende wijziging van artikel 15 van de kaderwet van 15 juli 1970 houdende organisatie van de planning en de economische decentralisatie — 299 (1989-1990) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 1867

Sprekers : de heren C. Lisabeth, verslaggever, J. Laverge, F. Aerts, mevrouwen M. Vogels, M. De Meyer, de heren H. Candries, J. De Roo, C. Moors, J. De Roo, Minister N. De Batselier, de heer R. Van Hooland

Artikelsgewijze bespreking, blz. 1883

Interpellatie (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer M. Schoeters tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het investeringsbeleid inzake de Antwerpse haven en meer bepaald het Vijfde Havendok — Amerikadok

Verdaging, blz. 1888

Sprekers : Minister J. Sauwens, de heer M. Schoeters

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1889

Nr. 53 **Donderdag 28 juni 1990**

Berichten van verhindering, blz. 1891

Ontwerpen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 1891

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 1891

Intrekking, blz. 1891

Voorstel tot wijziging van het Reglement

Indiening en verwijzing, blz. 1892

Motie van de Vlaamse Raad

Intrekking, blz. 1892

Adviezen van de Raad van State

Indiening en verwijzing, blz. 1892

Adviezen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Indiening en verwijzing, blz. 1892

Adviezen van de Vlaamse Mediaraad

Indiening en verwijzing, blz. 1892

Verslagen

Indiening, blz. 1893

Jaarverslag

Indiening, blz. 1893

Motie

Indiening en verwijzing, blz. 1893

Kennisgeving van het Arbitragehof

Indiening, blz. 1893

Schriftelijke vragen (Regl. art. 74)

Indiening, blz. 1893

Samenstelling van een Commissie

Wijzigingen onder de vaste en de plaatsvervangende leden, blz. 1893

Actuele vragen (Regl. art. 75)

Actuele vraag van de heer H. Van Rompaey tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het toegankelijk houden van het patrimonium van kunstschilder Albert Van Dijck, blz. 1894

Actuele vraag van de heer F. Vermeiren tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het verlenen van een vergunning aan bepaalde intercommunales met betrekking tot de verbrandingsoven in Grimbergen, blz. 1895

Motie van orde

Agenda, blz. 1896

Sprekers : de heren A. Denys, F. Vermeiren

Actuele vragen (Regl. art. 75) (Voortzetting)

Actuele vraag van de heer R. Van Hooland tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over contracten tussen gemeenten en glasophalers, blz. 1897

Actuele vraag van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de toepassing van het cultuurpact op de samenstelling van de afvaardiging van de Hoge Raad voor Volksontwikkeling in het Vlaams Ondersteuningscentrum voor Basiseducatie, blz. 1898

Actuele vraag van de heer H. Van Dierden tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de toepassing van een EG-richtlijn voor de beperking van vliegtuiglawai door de regionale luchthavens, blz. 1899

Actuele vraag van de heer J. Timmermans tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de omlegging van de N 42 te Herzele-Sint-Lievens-Esse, blz. 1900

Actuele vraag van de heer L. Dierickx tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het standpunt van de Europese Commissie inzake het subsidiëren van de restauratie van historische gebouwen door de Vlaamse Gemeenschap, blz. 1901

Actuele vraag van de heer A. Denys tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de evaluatiestudie met betrekking tot FTI, blz. 1901

Actuele vraag van de heer R. Daems tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het aanwijzen van een kredietinstelling als kassier van de Vlaamse Gemeenschap

Actuele vraag van mevrouw A. Duroi-Vanhelmont tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de uitbouw van een eigen Vlaamse thesaurie, blz. 1902

Actuele vraag van de heer H. De Loor tot de heer L. Waltiel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over het ontwerp van besluit houdende het algemeen reglement tot erkenning van sociale-bouwmaatschappijen, blz. 1905

Voorstel van resolutie van mevrouw A.M. Neyts-Uyttebroeck c.s. betreffende het uitstellen van de herstructurering van het kunstonderwijs met beperkt leerplan en het lichten uit het ontwerp van decreet betreffende het onderwijs-11 van de hoofdstukken die onder Titel V - Deeltijds kunstonderwijs ressorteren — 371 (1989-1990) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1906
Sprekers : mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heer C. Moors, mevrouw N. Maes, de heer F. Vermeiren

Voorstel van resolutie van de heer L. Vanhorenbeek betreffende de oprichting van een begeleidings- en evaluatiecommissie inzake de herstructurering van het deeltijds kunstonderwijs — 374 (1989-1990) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 1907
Sprekers : de heer L. Vanhorenbeek, mevrouw M. Vogels, de heer C. Moors, mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de heer E. Baldewijns, Minister D. Coens

Intrekking, blz. 1908
Spreker : mevrouw N. Maes

Ontwerp van decreet houdende de regeling van de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen — 356 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmingen, blz. 1909
Spreker : de heer J. Pedé

Hoofdelijke stemming, blz. 1910
Sprekers : mevrouw M. Vogels, de heren H. Lauwers, R. Deswaene, E. Baldewijns, M. Van Peel

Ontwerp van decreet houdende organisatie van de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen — 348 (1989-1990) — Nrs. 1 tot 4

Aangehouden stemmingen, blz. 1912

Hoofdelijke stemming, blz. 1915
Sprekers : de heer J. Laverge, mevrouw A. Vogels, de heer H. Candries

Motie van aanbeveling van de heer E. Flamant c.s. tot besluit van de op 30 mei 1990 door de heer J. De Bremaeker gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over de vaste oeververbinding over de Westerschelde en de gevolgen ervan voor Vlaanderen en Gent — 353 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1917

Motie van aanbeveling van de heer J. Cuyvers tot besluit van de op 12 juni 1990 door de heer J. Cuyvers gehouden actuele interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over het uitbliven van een decretale basis voor het MINA-Fonds

Hoofdelijke stemming, blz. 1918
Sprekers : de heren J. Cuyvers, F. Aerts

Motie van aanbeveling van mevrouw F. Brepoels c.s. tot besluit van de op 12 juni 1990 door de heer P. Van Grembergen gehouden actuele interpellatie tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de afwezigheid van de Minister van Cultuur op de jongste bijeenkomsten van de organen van de Taalunie en het gebrek aan ernst van de Vlaamse Regering in de betrekkingen met Nederland — 361 (1989-1990) — Nr. 1

Intrekking, blz. 1920
Sprekers : Minister P. Dewael, de heren J. De Seranno, P. Van Grembergen, mevrouw M. Vogels

Motie van aanbeveling van de heer H. Van Dienderen tot besluit van de op 12 juni 1990 door de heer P. Dumez gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over een mogelijke aansluiting Liefkenshoektunnel - E 17 — 362 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1921
Sprekers : de heren H. Van Dienderen, E. Beysen

Motie van aanbeveling van de heer J. De Seranno c.s. tot besluit van de op 12 juni 1990 door de heer P. Dumez gehouden interpellatie tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over een mogelijke aansluiting Liefkenshoektunnel - E 17

Hoofdelijke stemming, blz. 1922

Motie van aanbeveling van de heer R. Deswaene tot besluit van de op 12 juni

1990 door de heer A. Denys gehouden actuele interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting, over de toepassing van de principes van de vrije-marktconcurrentie en objectieve gunning van opdrachten in verband met het bouwen van Vlaamse waterzuiveringsinstallaties — 366 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1923

Motie van aanbeveling van de heer P. Van Grembergen c.s. tot besluit van de op 12 juni 1990 door mevrouw F. Brepoels gehouden interpellatie tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het nemen van concrete initiatieven ter versterking van het Vlaamse karakter van Voeren — 367 (1989-1990) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 1924

Motie van orde

Agenda, blz. 1925
Sprekers : de heren A. Denys, J. De Seranno, mevrouw M. Vogels, de heren P. Van Grembergen, L. Hancké, J. Timmermans

Interpellatie (Regl. art. 76)

Interpellatie van de heer M. Schoeters tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het investeringsbeleid inzake de Antwerpse haven en meer bepaald het Vijfde Havendok-Amerikadok, blz. 1928
Sprekers : de heer M. Schoeters, Minister J. Sauwens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 1930

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

— De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

— De vergadering wordt geopend om 14.18 uur.

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

P. Matthys, L. Nelis-Van Liedekerke, V. Peuskens, G. Verhaegen ; gezondheidsredenen.

M. Bartholomeeussen, F. Cauwenberghs, M. Mahieu, M. Olivier, L. Van den Brande ; buitenslands.

J. Gabriels, O. Lefeber, W. Luyten, H. Suykerbuyk ; ambtsverplichtingen.

ACTUELE INTERPELLATIES

(Regl. art. 77)

Actuele interpellatie van de heer H. Candries tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over de positie van de Vlaamse milieu-industrie

Actuele interpellatie van de heer A. Denys tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over de toepassing van de principes van vrije-marktconcurrentie en objectieve gunning van opdrachten in verband met het bouwen van Vlaamse waterzuiveringsinstallaties

De Voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde actuele interpellaties van de heer Candries tot de heer Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over de positie van de Vlaamse milieu-industrie en van de heer Denys tot de heer Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over de toepassing van de principes van vrije-marktconcurrentie en objectieve gunning van opdrachten in verband met het bouwen van Vlaamse waterzuiveringsinstallaties.

De heer Candries heeft het woord.

De heer H. Candries (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, sinds het einde van de jaren zeventig heb ik me actief ingezet voor een technologiebeweging en -belangstelling in Vlaanderen. Mijn overtuiging stoelde op drie belangrijke vaststellingen.

De groei van de jaren zestig leidde onder meer tot het ontstaan van een nieuwe economische sector met industrie en diensten, namelijk de vrijetijdsbesteding.

Een aantal Vlaamse bedrijven waren dringend aan diversificatie toe en ble-

ken bereid tot inspanningen ter zake. Het menselijk verwachtingspatroon kwam in beweging. In de toekomst zal meer nadruk worden gelegd op kwaliteit, ook op kwaliteit van het leven.

Daaruit durfde ik volgende besluiten trekken : de nieuwe groei die zich aanbiedt voor de jaren negentig zal een ander karakter hebben dan die van de jaren zestig. Een nieuw kwaliteitsbesef zal tot nieuwe industriële en dienstenoriënteringen leiden. Dit biedt weer mogelijkheden voor de ontwikkeling van een nieuwe economische dimensie, namelijk die van de levensveredeling, meer kwaliteit voor het leven. Dit zal zich uiten in produkten, processen, attitudes.

Vandaag, 10 jaar later, is deze beweging duidelijk waarneembaar. De milieuproblematiek wordt als de belangrijkste uitdaging erkend. De Vlaamse Executieve heeft hiervan een belangrijk aspect van haar beleid gemaakt en dit verheugt ons.

Eenzelfde belangstelling is waarneembaar in wetenschappelijke en industriële kringen. Know-how werd opgebouwd. Industriële capaciteiten werden ontwikkeld. Er is bereidheid tot interbedrijfssamenwerking. Er zijn afspraken voor complementariteit.

Het is in deze positieve sfeer van belangstelling en bereidheid bij onze industrie dat de door de Minister genomen opties en beslissingen naar een Vlaams afvalwaterzuiveringsbeleid plots tot onrust hebben geleid. De Vlaamse industrie, vooral een weefsel van performante en exportvaardige KMO's, voelt zich bedreigd in

Candries

haar kansen tot betrokkenheid bij de activiteiten voor waterzuivering. De Vlaamse Milieuholding wordt hier ervaren als een paard van Troje dat buitenlandse belangen tegen de eigen Vlaamse industrie zou uitspelen.

Mijnheer de Minister, de Vlaamse bedrijven hebben belangstelling voor deze groeisector. Ze zijn bereid tot inspanningen om op deze nieuwe markt in te spelen. Hier bestaat de mogelijkheid en de noodzaak aan een lange-termijnplanning. Mits samenwerking en begeleiding zullen onze bedrijven zich ook in deze sector onderscheiden en op die manier bijdragen tot tewerkstelling en welvaart. Deze bedrijven wensen van u te horen hoe u ze bij uw beleid zult betrekken en hoe u hun kansen om mee te groeien in deze belangrijke sector zult waarborgen. (*Applaus bij de VU*)

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, waarschijnlijk zal de rechtstreekse aanleiding tot deze actuele interpellatie voor de heer Candries dezelfde zijn als voor mij, met name het interessante milieuraapport dat vorige week door de Vlaamse Confederatie voor de Bouw werd uitgebracht. Alhoewel de aanleiding dezelfde is zal de inhoud van mijn interpellatie evenwel volkomen verschillend zijn en gelukkig maar.

De heer Candries plaatst zijn interpellatie in de context van Vlaamse navelstaarderij : als Vlaanderen aanwezig is in de milieu-economie dan worden alle andere gevaren voor misbruiken toegedekt of niet aangeraakt. Ik krijg de indruk dat de interpellatie wordt beperkt tot de wijze waarop de Vlaamse economie en industrie daarbij kunnen worden betrokken.

Mijn interpellatie wordt in een tweevoudige context geplaatst. Ten eerste, hoe zullen de vrije-marktspelregels worden gerespecteerd ?

Ten tweede, er is bij mij een grote vrees in verband met de economische verzuiling in het milieudossier. Deze

twee zaken spelen volledig in de kaart, wanneer ze goed worden aangepakt, van die Vlaamse bouw- en studiefirma's die het niet moeten hebben van politieke of andere industriële lobbying, maar van eerlijke en faire concurrentie. Kleine KMO's die goed presteren hebben geen lobbying nodig. Als de vrije marktregels maar spelen en de verzuiling wegblijft, zullen ze zichzelf wel verdedigen.

Samen met de Vlaamse Confederatie voor de Bouw vrezen wij dat u, mijnheer de Minister, met het opzetten van de gemengde maatschappij NV Aquafin het hele waterzuiveringsbeleid zult politiseren en verzuilen. U doet dat, mijnheer de Minister, op een tot nog toe nooit geziene geraffineerde wijze. Inderdaad, u creëert een publiek-privé-samenwerkingsverband waarin de GIMV voor 51 ten honderd participeert en de privé voor 49 ten honderd. Zodoende is er voldoende overheid voor u en uw politieke vrienden om de macht te behouden en zelfs eindeloos uit te breiden. En er is ook voldoende privé-inbreng om gelijk welke controle op de spelregels van de vrije concurrentie, om de wet op de overheidsopdrachten en de parlementaire controle te omzeilen. Ik beschouw dit als een politieke machtsgreep.

De heer Candries heeft gesproken over de Franse invloed, maar niet over een andere invloed in Aquafin, met name die van de christelijke zuil. Zeer interessant ter zake was de recente persconferentie van de groep C, met name de industriële en financiële holding die zich christelijk en sociaal noemt. Het Landelijk Verbond van Christelijke coöperatieven heeft de principiële beslissing genomen om naar de beurs te gaan. De voornaamste reden hiervoor is het vinden van minimum een half miljard om te participeren in de NV Aquafin. Dat zou weliswaar gebeuren via de industriële holding Auxipar waartoe de zogenaamde C-bedrijven zoals Epécé, Samkoburo — ons wel bekend door de meubels van de Vlaamse administratie — Het Volk, Accent en Ultra-Montes behoren. Auxipar zou aldus op basis van nieuwe kapitaalinjecties participeren in de NV Aquafin.

De leiders van Groep-C, de politieke vrienden van Minister Kelchtermans, hebben op de persconferentie trouwens duidelijke taal gesproken. Zij willen financieel en industrieel meespelen in de zich ontwikkelende milieumarkt. De groep heeft hierin geen enkele ervaring en traditie, maar hij heeft wel een Minister uit de eigen rangen. De Minister bouwt voor de groep de structuren uit, zoals die van Aquafin. En straks zullen die structuren — wees gerust heren van de Volksunie en van de SP — bevolkt worden met bevriende kabinetmedewerkers. En om volledig safe te spelen wordt zelfs nog een financieel expert aangetrokken die zeer goed reilen en zeilen kent van de andere partner, met name de GIMV. Na tien jaar GIMV is de heer Bronson, de nieuwe financiële directeur geworden van de financiële holding met christelijke en sociale inslag.

Collega's, waar zijn wij eigenlijk mee bezig ? In de Commissie houden wij een ontzuilingsdebat en op hetzelfde ogenblik installeert de Vlaamse Regering een mechanisme waarbij via een monopolie aan een gemengde maatschappij een nieuw terrein van economische verzuiling in de milieu-sector wordt toegekend.

Het politiek netwerk van de christelijke zuil krijgt dus echte octopusallures. Want naast de vele grijparmen in de sociaal-culturele sector, de welzijns- en gezondheidssector en de economische sector wordt nu ook toegeslagen in de milieusector.

En dat u, mijnheer Candries, als woordvoerder van een partij die de ontzuiling met woorden belijdt, daar niets over zegt, daar niets aan doet, getuigt van een verdachte passiviteit, die ruikt naar medeplichtigheid.

Mijnheer de Voorzitter, de aanpak van de waterzuiveringsproblematiek via de oprichting van Aquafin getuigt van een geraffineerde aanpak. Naast de politisering via de overheidsholding wordt tevens voor voldoende privatisering gezorgd om de wet op de overheidsopdrachten en de democratische parlementaire controle te kunnen omzeilen evenals de spelregels van de vrije markteconomie. Het

Denys

is vooral op deze aanpak dat de kritiek van de Vlaamse Confederatie voor de Bouw slaat. De Belgische wetgeving op de overheidsopdrachten van 14 juli 1976 is niet van toepassing op de Gewestelijke Investeringsmaatschappij en ook niet op haar filiaal. En omdat daarenboven de Europese richtlijn slechts in werking treedt vanaf de drempel van vijf miljoen ecu, dit is iets meer dan 210 miljoen Belgische frank, kan de NV Aquafin de werken bijna als een privé-firma toewijzen.

Het is dus niet denkbeeldig dat de grote industriële holdings die het privé-kapitaal zullen vormen van de NV Aquafin en die allerlei bindingen hebben met studie bureaus en met ander uitvoeringsfirma's, in alle geval zullen vermijden dat de spelregels van de vrije marktconcurrentie zullen spelen. Terecht eisen de Vlaamse aannemers dan ook dat er waarborgen komen en dat de concurrentie op een voldoende wijze kan spelen. Zij zeggen terecht dat zij de internationale concurrentie ter zake niet vrezen en dat dat dus geen element mag zijn

om af te wijken van de principes, zoals zij vervat zijn in de wet op de overheidsopdrachten.

Onze vraag aan de Vlaamse Executieve is dan ook concreet : welke voorwaarden zal u creëren om een eerlijke concurrentie ter zake te laten spelen. Dat het hier over zeer belangrijke bedragen gaat weet iedereen. Het investeringsvolume bedraagt over 20 jaar 200 miljoen. De discussie tussen de heer Kelchtermans en de VCB gaat gewoon over de fasering : er is 60 miljoen voorzien tussen de periode 1990-1995, maar het gaat in ieder geval over meer dan 200 miljoen als men ze spreidt over 20 jaar.

De VCB heeft ook gewezen op de mogelijke incoherenties in het waterzuiveringsbeleid die zouden kunnen optreden zowel bij planning, bij de studietoewijzing als bij de vergunningsprocedure.

Mijnheer de Minister, momenteel is het nog zeer onduidelijk hoe bijvoorbeeld de overgang zal worden gemaakt van de VMZ naar Aquafin, welke taken er zullen worden toegevoegd aan de NV Aquafin.

Nochtans hebt u laten weten, of is in het MINA-plan opgenomen dat het vanaf 1 januari alleen nog Aquafin zal zijn die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de investeringswerken, de waterzuiveringsstations en de zogenaamde moerriolen. Welnu, als ik op het terrein vaststel hoe beperkt Aquafin momenteel is qua personeel, stellen wij ons zeer grote vragen over de coherentie na 1 januari en over de uitvoering van het investeringsprogramma, zoals het is opgemaakt door de Vlaamse Regering. Wij krijgen meer en meer de indruk dat men verder blijft improviseren ter zake, met het gevaar dat intussen VMZ lusteloos, moedeloos en ontmanteld wordt en dat Aquafin niet voldoende is gewaagd om op 1 januari te starten. Die discussie zullen wij uiteraard nog ter sprake brengen op het moment dat het Milieubeleidsplan in openbare vergadering wordt besproken.

Mijnheer de Minister, graag had ik een antwoord gekregen in verband met de ongerustheid die er bestaat over het functioneren van Aquafin, in verband met de opmerkingen die ik heb gemaakt inzake verzuiling en de opmerkingen die werden gemaakt door de VCB. Er heerst ongerustheid over het feit dat ingevolge de wet op de overheidsopdrachten de vrije concurrentie in die sector niet meer zal spelen. (Applaus)

De Voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik leg nog een andere klemtoon in de benadering van dit moeilijke dossier over de voorstellen om een dochtermaatschappij van de Milieuholding, NV Aquafin opdrachten toe te vertrouwen binnen de exploitatie en de aanleg van infrastructuur voor waterzuivering.

Ik deel de bestaande bekommernis inzake het prijskaartje, niet vanuit een Vlaamse reflex voor die Vlaamse confederatie of vanuit het liberale principe van privatisering. Ik wil de tolk zijn van al diegenen die oog hebben voor de maatschappelijke functie en de omkadering waarbinnen de NV Aquafin moet werken. In dit debat heb ik daarover niets gehoord. Tijdens de bespreking van het SOBE-

Minister T. Kelchtermans (CVP) beantwoordt de actuele interpellaties van de heren H. Candries (VU) en A. Denys (PW-fractievoorzitter) betreffende het waterzuiveringsbeleid. Achter hem : Raadsvoorzitter L. Vanvelthoven (SP)

Timmermans

MAP-rapport rees het probleem van het ontbreken van een coherent beleid inzake waterzuivering. Er zijn niet voldoende openbare financiële middelen om dat zelf te blijven doen. Er is een inhaaloperatie nodig om tegen 1995 de kwaliteitsdoelstellingen — die wij allen onderschrijven — waar te maken. De Milieuholding was voor ons een instrument om op verschillende terreinen operationeel te worden.

Hoe gaat deze maatschappij werken ? Wat is de maatschappelijke context ? Ik ben er niet van overtuigd dat deze privé-maatschappijen de know-how in huis hebben om op het waterzuiveringstechnische vlak die opdracht waar te maken. Die bouw-firma's zijn wel beslagen op bouw-kundig vlak maar inzake de waterzuivering zelf hebben weinig firma's de nodige know-how . (*Onderbreking door de heer Candries*)

Mijnheer Candries, ik heb techniek-ers gehoord die zeggen dat op dit moment, in de Vlaamse maatschappijen, deze know-how niet aanwezig is. Waar blijft de traditie en de ervaring die met een aantal bekwame vakmensen binnen de VMZ werd opgebouwd, maar waarbij het management is mank gelopen omdat onder meer de dossiers van de gemeenten werden overgenomen en allen op een andere wijze werden opgesteld. Die ervaring voor de exploitatie van elk waterzuiveringsstation heeft de **VMZ** opgedaan. Waar zal die ervaring bij een dwingende beleidsplanning nog kunnen worden ingecalculerd, want de NV Aquafin zal moeten werken binnen een milieubeleidsplanning die door de Minister en de Vlaamse Executieve op punt werd gesteld. Wat zal het prijskaartje daarvan zijn ? Hebben wij inzicht in de prijsvorming ? Op welke wijze zal de waterzuivering zelf gebeuren ? Wij weten niet hoe die bedrijfsvoering zal gebeuren, wat toch noodzakelijk is om de overheid de nodige elementen te bezorgen om het effluent te controleren.

Mijnheer de Minister, is er al enige duidelijkheid over de wijze waarop dit zal gebeuren want ook op dat vlak tasten wij volledig in het duister ?

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, ik ben de interpellanten dankbaar dat zij mij de gelegenheid geven om op deze tribune ons politiek standpunt uiteen te zetten over een thema dat economische en vooral industriële milieus sterk beroert. Het gaat om mijn persoonlijk standpunt, maar in zoverre reeds principiële beslissingen werden genomen, kunnen wij ervan uitgaan dat het ook het standpunt van de Executieve is.

De context die de heer Candries heeft geschetst, met de ontwikkeling van de milieutechnologie en het groeiende milieubewustzijn, onderschrijf ik volkomen. Op dit gebied bestaan reeds initiatieven. Ik verwijs onder meer naar Ifest en het meerjarige **milieutechnologie-impulsprogramma** dat in voorbereiding is en op Vlaamse schaal op de nieuwe ontwikkelingen wil inspelen. Dit programma bepaalt onder meer dat wij de know-how moeten ontwikkelen en ook zoveel mogelijk in eigen Vlaamse industriële bedrijven moeten houden. Een aantal beleidsopties die mede ten grondslag lagen aan de interpellaties zijn overigens ook opgenomen in een beleidsbrief die ik aan de Voorzitter heb gestuurd. Ik kan u de referentie geven : Milieubeleidsplan 1990-1995, gedateerd op 14 februari 1990.

Deze beleidsopties moeten worden aangevuld met een aantal opties op gebieden waarover ikzelf niet rechtstreeks bevoegd ben. Met mijn collega's van Verkeer en Openbare Werken, Economie, Energie en Ruimtelijke Ordening, werden reeds afspraken gemaakt.

De uitvoering van al deze beleidslijnen vraagt een aantal ontwerpdecreten en -besluiten van de Vlaamse Executieve. Sommige beslissingen werden reeds genomen, onder meer in verband met de NV Aquafin, andere zijn in voorbereiding. Het is niet de bedoeling om deze besluiten in hun ontwerp-fase grondig te bespreken. In het stadium waarin wij nu zitten is het evenmin mogelijk reeds de consequenties van een aantal principiële beslissingen na te gaan, zoals

bijvoorbeeld de prijsvorming. Men kan algemene antwoorden geven, maar de precieze manier waarop men deze waarborgen zal inschrijven, kan niet worden aangegeven.

Ik heb reeds de principiële beslissing van de Vlaamse Executieve van 4 april 1990 vermeld en blijf er even langer bij stilstaan. Op mijn initiatief zal vanaf 1 januari 1991 een waterzuiveringsbeleid worden gevoerd dat afwijkt van het huidige. Ik geef daarvan even een samenvatting, omdat verschillende punten die in de interpellatie van de heer Denys aan bod kwamen, betrekking hebben op waarborgen en bekommernissen die de Vlaamse Regering van in den beginne heeft onderschreven en die hun weerslag vinden in de principiële beslissing.

De Vlaamse Executieve heeft haar principiële goedkeuring aan de volgende uitgangspunten van een afvalwaterzuiveringsbeleid vanaf 1 januari 1991 gehecht. De Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering wordt belast met de taken die worden beschreven in de conclusie van het studiesyndicaat dat werd opgericht naar aanleiding van een aantal aanbevelingen die werden opgenomen in de SO-BEMAP-studie. Deze audit werd reeds besproken en heeft heel wat ophef gemaakt in de vakantieperiode van 1989. Gelukkig maar, want daarvoor is het hele waterzuiveringsbeleid in een versnelling terecht gekomen die op een andere manier waarschijnlijk niet kon worden bereikt.

Het verslag van het studiesyndicaat bevat onder meer de volgende conclusies. De Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering zal in de toekomst volgende opdrachten hebben : ten eerste, de uitbouw van een emissie- en immissiemeetnet voor oppervlaktewateren 'over heel Vlaanderen ; ten tweede, het versneld afwerken van de AWP-niveau 3-studies en het opmaken van de vuilvrachtbalansen voor de verschillende bedrijven en andere vervuilers die in oppervlaktewateren lozen ; ten derde, het aanbrengen van een prijskaartje op de geloosde vuilvrachten en het organiseren van de heffingen. Dat is de toekomstige taak van de Vlaamse Maatschappij voor Waterzuivering.

T. Kelchtermans

Een nieuw op te richten NV wordt als dochtermaatschappij van de Vlaamse Milieuholding belast met de bouw en de exploitatie van de rioolwaterzuiveringsinfrastructuur. Volgende beslissing van 4 april 1990 is hieromtrent zeer belangrijk : „De Vlaamse Executieve beslist een overeenkomst af te sluiten met de Vlaamse Milieuholding waarvan de basisprincipes, zoals vermeld in bijlage 4 bij de in rand vermelde nota zijn opgenomen”. De beslissing van 4 april 1990 bepaalt verder het volgende : „De Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting te belasten met het voeren van de nodige onderhandelingen met de Vlaamse Milieuholding over de verdere uitwerking van deze principiële uitgangspunten en te gelegener tijd” — en ik versta daaronder zo spoedig mogelijk — „de concrete voorstellen ter zake ter beraadslaging aan de Vlaamse Executieve voor te leggen, mits de Vlaamse Executieve op regelmatige tijdstippen zal worden ingelicht over de evolutie van het dossier”.

Ik kom nu tot bijlage 4. Hierin zijn uitdrukkelijk een aantal bekommernissen opgenomen die hier door de heren Candries, Denys en Timmermans werden verwoord. Deze bijlage vermeldt vooreerst : „Overeenkomst met de NV Milieuholding : basisprincipes”. Dat waren voor mij de richtlijnen die ik in gesprekken met de Milieuholding, met het oog op de oprichting van de NV Aquafin altijd heb gehanteerd. Voor de uitvoering van de principiële beslissing van de Vlaamse Executieve van 4 april zal een overeenkomst worden afgesloten met de NV Vlaamse Milieuholding, waarin ten minste de drie volgende principiële uitgangspunten dienen te worden opgenomen.

Ten eerste, de NV Vlaamse Milieuholding zal er over dienen te waken dat in het kapitaal van de door haar opgerichte dochtermaatschappijen van waterzuivering en watervoorziening de Vlaamse overheid, direct of indirect, over ten minste de helft plus één aandeel beschikt. Collega Denys noemde dit geraffineerd. Dit is een

uitgangspunt dat ook reeds bij de NV INDAVER op dezelfde manier werd toegepast. Ik ga verder. Bovendien dienen bij de andere aandeelhouders de meerderheid van de aandelen toe te behoren aan de ondernemingen die de Vlaamse verankering van de dochtermaatschappij willen garanderen. Daarvoor bestaan verschillende technieken. Het voorkeepsrecht van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij van Vlaanderen is bijvoorbeeld een mogelijkheid om deze garantie in te bouwen. Deze techniek werd reeds door Minister De Batselier toegepast.

Ten tweede dient de NV Vlaamse Milieuholding te garanderen dat de door haar opgerichte en gecontroleerde dochtermaatschappij inzake waterzuivering en al dan niet watervoorziening, h e t investeringsprogramma dat door de Vlaamse Executieve zal worden opgesteld, zal uitvoeren. De politieke verantwoordelijkheid zit dus bij de Vlaamse Executieve. Inzake waterzuivering zal de Vlaamse Executieve maximaal gebruik maken van de AWP niveau 3-studies opgemaakt en goedgekeurd door de Raad van Bestuur van VMZ.

Ten derde zal de vermelde overeenkomst met de NV Vlaamse Milieuholding een regeling dienen te bevatten voor de exploitatie van de bestaande rioolwaterzuiveringsinstallaties en de investeringsdossiers die thans in voorbereiding zijn. De Vlaamse Executieve wil hierbij een regeling waarbij de exploitatie van de bestaande rioolwaterzuiveringsinstallaties minstens tot einde 1995 toevertrouwd blijft aan de VMZ. De VMZ heeft dus geen enkele reden om zich, in de huidige stand van zaken gedemotiveerd op te stellen. Tot in 1995 hebben zij nog de verantwoordelijkheid, ook voor de exploitatie.

De investeringsdossiers die thans in voorbereiding zijn en waarvoor door de VMZ of door de gemeenten vóór 1 april 1990, — vermits we op 4 april deze beslissing hebben genomen — overeenkomsten met derden werden afgesloten zullen met respect voor de aangegane verbintenissen worden uitgevoerd. Dat is de overeenkomst, de bijlage bij de principiële beslissing

die door de Vlaamse Executieve werd genomen en waarvan wij ons angstvallig hebben gehouden bij de besprekingen die daaromtrent werden gevoerd.

Collega Candries toont zich bij de toewijzing en de uitvoering bezorgd en vraagt of deze Vlaamse verankering er zal blijven. Ik meen dat wij op deze manier principieel hebben vastgelegd hoe het moet. Hoe het concreet zal worden uitgevoerd kan ik vandaag niet beantwoorden. Op het ogenblik dat wij in deze Raad het decreet en de toekomstige rol van de VMZ zullen vastleggen, zal men daarop terugkomen, vermits dit een decretale wijziging veronderstelt en de VMZ nu het monopolie heeft inzake waterzuivering.

Collega Denys had het over de wet op de overheidsopdrachten. Ik denk dat zijn interpretatie juist is. De wet van 14 juli 1976 betreffende overheidsopdrachten is volgens de huidige reglementering strikt genomen niet van toepassing op de bedoelde GIMV-filiaal, de NV Milieuholding. De Executieve heeft uitdrukkelijk gesteld dat de uitbesteding der werken gebeurt op een marktconforme wijze zodat de Vlaamse private ondernemingen onbetwistbaar alle kansen krijgen tot mededinging. Ik meen dat Voorzitter Geens dit hier reeds publiekelijk heeft gesteld naar aanleiding van de constructies die op til waren. Wat de objectiviteit van de toewijzing der opdrachten betreft wil ik onderstrepen dat de Vlaamse overheid in die dochtermaatschappij van de Vlaamse Milieuholding een meerderheidsparticipatie behoudt en haar doelstellingen ook qua marktconformiteit precies kan waarborgen. Dit druipt in tegen wat u beweert alsof willekeur hier de regel zou worden.

Collega Denys, ik meen dat u niet de privatisering van de Waterzuiveringsmaatschappij als dusdanig bekritiseert. Collega Timmermans daarentegen vindt dat wij daarin te ver gaan. Dit thema werd in de Commissie herhaaldelijk aangerakt en ik meen dat de Vlaamse Executieve voldoende garanties biedt om het investeringsprogramma en -volume alsook de marktconformiteit te kunnen waar-

T. Kelchtermans

borgen. Met deze constructie kunnen wij de rigiditeiten, die duidelijk naar voren kwamen uit de SOBEMAP-studie, omzeilen en een snelle uitvoering van de investeringsprogramma's garanderen.

Als ik naar het rapport teruggrijp, rapport waarnaar u verwijst als een onderliggend argument om uw standpunt op de tribune te vertolken, dan denk ik dat het standpunt geformuleerd door de Vlaamse Confederatie van de Bouwnijverheid meer inhoudt. Deze Confederatie zegt onder meer het volgende en ik citeer op bladzijde 56 : „De VCB heeft steeds gepleit voor een meerjarenprogramma van de overheidsinvesteringen. Het Waterzuiveringsplan van Minister Kelchtermans komt voor een stuk tegemoet aan deze wens”. Ik meen dat dit als positief moet worden beschouwd als het uit de mond komt van de Vlaamse Confederatie van de Bouwnijverheid.

Op bladzijde 57 lees ik het volgende : „Positief aan het Milieubeleidsplan is dat het een samenhangend geheel vormt, waarbij alle middelen kunnen worden ingezet om het vooropgestelde doel te bereiken. Het volledige waterzuiveringsprogramma wordt voortaan toevertrouwd aan één organisatie, namelijk de NV Aquafin. De NV Aquafin zal bevoegd zijn voor de bouw en de exploitatie van zowel de RWZI's als de collectoren en de prioritaire rioleringen. Daardoor wordt een echt gecoördineerd waterzuiveringsbeleid mogelijk.” :

Ik lees nog een laatste citaat op bladzijde 59 en ik voeg eraan toe dat zij niet uit hun context werden gelicht. Het zijn citaten die op zich betekenis hebben in het geheel van de weergave van de beschouwingen rond de oprichting van de NV Aquafin en het Milieubeleidsplan. De VCB stelt hiervoor het volgende : „De vooropgestelde privatisering heeft het voordeel dat een soepeler waterzuiveringsbeleid kan worden gevoerd. De NV-structuur maakt het mogelijk een dynamischer investerings- en personeelsbeleid te voeren. Door haar NV-status zal de Milieuholding een autonoom leven kunnen leiden, los

van de politieke wisselvalligheden,, — wij hebben ons beschermd tegen onszelf — “wat dan weer een grotere continuïteit van het waterzuiveringsbeleid zou moeten waarborgen,, .

Dit zijn enkele positieve argumenten. Ik haal ze uit hetzelfde rapport waaruit u argumenten heeft gehaald in verband met het teloorgaan van dynamiek in het waterzuiveringsbeleid en de politisering.

Eén van de centrale thema's in de SOBEMAP-studie was de politisering die in het verleden deze parastatale als het ware vleugellam maakte met betrekking tot de opdracht die zij moest vervullen. Een tweede thema is de administratieve betutteling en het administratief carcan waarin de parastatale moest optreden, waardoor normale planning onmogelijk werd. Deze twee belangrijke klachten uit het SOBEMAP-rapport trachten wij door deze benadering te voorkomen. Een derde grote lacune die in het SOBEMAP-rapport werd vastgesteld, is dat de gemeenten en het Vlaamse Gewest niet over voldoende middelen beschikken en in ieder geval niet voldoende middelen aanwenden voor de realisatie. Ook hieraan wordt een oplossing gegeven.

Als de markt open is, kan iedere geïnteresseerde zijn intenties formuleren, zonder daarbij telkens te moeten bekend maken uit welke hoek de belangstelling komt. Ook dat heeft te maken met vrije markteconomie. Wanneer financiële instellingen belangstelling tonen voor een investering waarvoor de overheid duidelijk voorwaarden heeft geformuleerd, heeft het geen zin bij iedere discussie in de Vlaamse Raad terug te vallen op de dooddoener dat ook het waterzuiveringsbeleid is verzuimd.

Mijnheer Denys, u had het over onze angst voor de vrijheid in verband met de waterzuivering. Na de uitvoerige discussies, ook door uw partij nagetrokken in het SOBEMAP-rapport en na de voorgestelde alternatieven, moeten wij niet bang zijn voor onze eigen schaduw, maar moeten wij resoluut de andere richting durven uitgaan, waarbij de overheid zoals steeds de normen en de voorwaarden

moet waarborgen. Ik meen dat wij dit in deze voorstellen hebben gedaan.

Mijnheer de Voorzitter, tot besluit dank ik de interpellanten en ook collega Timmermans, tegen wie ik reeds in de Commissie heb gezegd dat wij later uitgebreid op de precieze bouwplannen terugkomen, teneinde meer in detail in te gaan op de bekommernis die hij ongetwijfeld objectief heeft geuit. (*Applaus*)

De Voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer A. Denys (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, ik ga in op de laatste woorden van Minister Kelchtermans die zegde dat ik niet voor vrijheid zou zijn. Ik spreek dat tegen. Ik ben voor de volledige vrijheid. Wat Minister Kelchtermans hier voorstelt is geen privatisering, maar slechts een schijnprivatisering. Hij stelt het voor alsof er maar twee mogelijkheden zijn : de volledige overheidsaanpak via de VMZ zoals in het verleden en de schijnprivatisering, via het scheppen van een monopolie voor een gemengde maatschappij. Dat is geen vrije marktconcurrentie.

In het PVV-Milieubeleidsplan staat dat men evengoed geen monopolie kan geven, maar op basis van een lastenboek verschillende firma's en organisaties laten inschrijven voor het bouwen van waterzuiveringsstations en aldus het vrije marktmechanisme laten spelen. Dat is trouwens gebeurd in Engeland. Dat staan wij voor en niet voor de huidige schijnprivatisering door het geven van een monopolie, wat zeer geraffineerd is.

Nu blijft de overheid er voldoende bij betrokken om de politiek tussenbeide te laten komen en dat gebeurt. Dat zal ook blijken als mensen worden aangesproken voor Aquafin. Uit de geruchten die ik heb opgevangen zal dat tot een veel grotere politisering leiden dan in het verleden. Door de schijnprivatisering wordt ook de wet op de overheidsopdrachten omzeild. Er wordt gezegd dat marktconform zal worden gewerkt, maar er worden geen waarborgen gegeven.

Denys

De Confederatie voor het Bouwbedrijf heeft voorstellen gedaan. Als men het vrije marktmechanisme wil laten spelen moet dat gebeuren op basis van een lastenboek en niet door het verlenen van een monopolie. Verschillende firma's moeten de kans krijgen waterzuiveringsstations te bouwen en ik heb er geen bezwaar tegen dat er in Vlaanderen verschillende firma's werken.

Mijnheer de Minister, u heeft gezegd dat uw formule niet zal leiden tot verzuiling. U bouwt echter nu al voorwaarden in waardoor in de maatschappij Aquafin slechts financiële groepen kunnen participeren die ten minste een half miljard inbrengen. U weet zeer goed dat de Confederatie voor het Bouwbedrijf heeft gevraagd ook participatie van kleine investeerders, bouwaannemers, mensen uit de sector, of anderen die willen investeren, toe te laten. De grootste waarborg om niet te komen tot verzuiling, tot politisering, bestaat erin dat u toestaat dat de NV Aquafin wordt open gesteld voor meer dan enkele industriële groepen. Het zou goed zijn mocht u de drempel van een half miljard verlagen zodat ook kleine ondernemingen een kans krijgen. Alhoewel dit een grote waarborg zou betekenen hebt u ter zake geen klaarheid gebracht.

Mijnheer de Minister, wij zullen dit dossier nauwkeurig en met grote aandacht volgen. Onze vrees ter zake is niet weggenomen.

Mijnheer de Minister, ik wil erop wijzen dat het de eerste keer is dat wij iets vernemen over de inhoud van de bijlage. Andere groepen, onder meer de Bouwfederatie en de C-groep weten reeds wat er zal gebeuren inzake de werking en organisatie van Aquafin. Daar waar u zich vroeger steeds hield bij principieverklaringen, krijgen wij nu meer uitleg. Het feit dat wij vandaag iets mee vernemen is positief maar het ware wenselijk het volledige dossier op een klare en duidelijke manier aan het Parlement voor te leggen en dit van zodra er nieuwe elementen zijn.

Motie van aanbeveling

De heer A. Denys : De PVV-fractie zal ter zake een motie van aanbeveling indienen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele interpellatie van de heer J. Cuyvers tot de heer T. Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over het uitblijven van een decretale basis voor het MINA-Fonds

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele interpellatie van de heer Cuyvers tot de heer Kelchtermans, Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Landinrichting en Natuurbehoud, over het uitblijven van een decretale basis voor het MINA-Fonds.

De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, deze interpellatie zal uiterst kort zijn.

Mijnheer de Minister, in een Nederlands tijdschrift heb ik gelezen dat u verklaart vanuit een zeer comfortabele situatie te vertrekken omdat uw voorgangers bijna niets hebben gedaan.. . (Onderbreking door Minister Kelchtermans)

Dat lees ik toch tussen de regels.

... en er op uw beleid niet veel zal aan te merken zijn omdat, wat u ook doet, het een vooruitgang zal betekenen.

Mijnheer de Minister, u hebt een zeer ingewikkelde constructie uitgewerkt met name het MINA-Fonds. Via dit Fonds gaat men gelden verzamelen. Er wordt een NV Milieuholding opgericht. Vanuit die Milieuholding ontstaan dochtermaatschappijen met name Aquafin en Solidfin.

Mijnheer de Minister, van verschillende zijden worden ter zake vragen

gesteld. Ik wil mij vandaag beperken tot iets wat reeds vroeger is aangeklaagd met name het ontbreken van een decretale basis voor het MINA-Fonds. Er bestaat nog altijd geen decreet voor het MINA-Fonds. Van drie verschillende kanten wordt er gevraagd naar een spoedige behandeling van de wettelijke basis voor het MINA-Fonds met name door de Vlaamse Raad, de Raad van State en zeer recent ook het Rekenhof.

Reeds herhaalde malen heeft AGA-LEV, daarin gevolgd door andere partijen, in de Commissie voor Leefmilieu aangedrongen op een decretale regeling voor het MINA-Fonds. U hebt reeds meermaals beloften gedaan in dit verband maar tot op vandaag hebben wij daar niet veel van gezien.

In de brief van 5 juli 1990, betreffende de overeenkomst van 20 december 1989 tussen het Vlaamse Gewest en de Gewestelijke Investeringsmaatschappij inzake het opstarten van een FIMV-dochtermaatschappij gespecialiseerd inzake Leefmilieu — de Milieuholding — klaagt ook het Rekenhof het uitblijven van de decretale basis aan. Ook de Raad Van State staat op het standpunt dat er dringend een decretale basis moet komen indien u de milieuheffing nog legaal wilt kunnen doorstorten vanaf 1 januari 1991. Dit blijft onder meer duidelijk uit de bespreking van het decreet op de jachtverloven en de jachtvergunningen. De tijd dringt, mijnheer de Minister, Het decreet inzake het Milieufonds dient zo spoedig mogelijk te worden ingediend. Uw begroting voor leefmilieu voor 1991 moet zijn gestemd vóór 30 november 1990. Het MINA-Fonds speelt daarin een cruciale rol. De Vlaamse Raad kan moeilijk uw begroting voor 1991 goedkeuren indien de legale basis voor het MINA-Fonds ontbreekt. De Raad van State was van oordeel dat voor één jaar het programmadecreet het Fonds kon wettigen maar dan vanaf 1 januari 1991 de wettiging via een specifiek decreet moet geschieden.

Het MINA-Fonds is zo belangrijk dat de Vlaamse Raad dit onmogelijk op een drafje kan behandelen, gezien de fundamentele beleidsopties, de lan-

Cuyvers

ge-termijngevolgen voor de Vlaamse samenleving, de kwaliteit van ons leefmilieu en de grootte van de bedragen. Want, degenen die geïnteresseerd zijn in Solidfin stellen — evenals degenen die geïnteresseerd zijn in Aquafin — een bedrag voorop van 55 miljard.

De parlementaire controle op de NV Milieuholding en de dochtermaatschappijen Aquafin en Solidfin blijft volgens ons onmogelijk zonder het raamwerk van een echte decretale regeling voor het MINA-Fonds. Volgens ons zijn en blijven we geconfronteerd met een sluipend en ongrijpbaar besluitvormingsproces. U zegt dat u, gezien de kritiek op ons waterzuiveringsbeleid dringend iets moet ondernemen, maar dat u niet alles tegelijk kan doen. Ondertussen blijft een decretale regeling voor het MINA-Fonds uit.

Om de eerder vermelde redenen zou ik graag een antwoord krijgen op volgende vragen. Ten eerste, wanneer wordt het decreet op het MINA-Fonds ter bespreking en goedkeuring aan de Vlaamse Raad voorgelegd ?

Ten tweede, welke zijn de redenen die het uitblijven van dit decreet verklaren ?

Motie van aanbeveling

Ik zal een motie indienen waarin wij stellen dat de Vlaamse Raad eist dat dit decreet nog vóór het parlementair reces wordt ingediend.

De Voorzitter : De heer Timmermans heeft het woord.

De heer J. Timmermans : Mijnheer de Voorzitter, ik wens mij namens de 59 principieel aan te sluiten bij de vraagstelling van de heer Cuyvers omdat wij in de commissie voor Leefmilieu van de Vlaamse Raad dezelfde vragen hebben gesteld naar een wettelijke regeling voor het gebruik van de gelden, bestemd voor het MINA-Fonds.

De Voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans (op de tri-

bune) : Mijnheer de Voorzitter, ik kan in mijn antwoord even kort zijn als de vraagstellers. Ik wil uitdrukkelijk zeggen — ook aan collega Cuyvers — dat met betrekking tot een decretale regeling voor het MINA-Fonds, zoals afgesproken in de Commissie en ook hier bij herhaling verklaard, tot dusver geen tijd werd verloren, in tegendeel, uw aansporing doet mij wat denken aan het trekpaard dat ondanks volle trekkracht toch nog wordt aangevuurd om sneller te gaan. In deze zaak moet rekening worden gehouden met beperkingen in de tijd en het inwinnen van een aantal adviezen van diverse instanties, die ter zake inspraak moeten hebben. Ik geef deze verschillende elementen even op een rijtje.

Ik heb reeds vermeld dat dit engagement werd aangegaan bij de bespreking van de begroting. Op 4 april 1990 bekam ik van de Vlaamse Executieve de principiële goedkeuring omtrent een ontwerp-decreet, houdende oprichting van een begrotingsfonds voor preventie en sanering inzake leefmilieu en natuurbehoud, door iedereen gekend als het MINA-Fonds.

Voorafgaandelijk, op 13 maart 1990, had ik het advies bekomen van de Inspectie van Financiën evenals het begrotingsakkoord op 2 april 1990. De Vlaamse Executieve heeft haar principiële goedkeuring gegeven en mij gemachtigd het advies van de Sociaal Economische Raad voor Vlaanderen te vragen. Vervolgens — niet zonder reden, vermits het een overgangsjaar betreft en wij volgend jaar een decretale regeling moeten hebben — bij hoogdringendheid het advies van de Raad van State in te winnen. Het advies van de SERV werd gevraagd op 6 april 1990 en werd reeds uitgebracht op 9 mei 1990. Op 22 mei 1990 heb ik bij hoogdringendheid het advies van de Raad van State gevraagd op basis van het reglementair verplicht advies van de Sociaal Economische Raad voor Vlaanderen — dat is een vormvereiste, gesteld door de Raad van State. Inmiddels werd ook het advies gevraagd van de Vlaamse Raad voor het Leefmilieu, dat mij op 8 juni werd overgemaakt.

Momenteel is het ontwerp van decreet dus in behandeling bij de Raad van State en ik hoop dat het advies mij op zeer korte termijn wordt verleend. Daarna kan ik al dan niet opnieuw naar de Executieve gaan voor de definitieve goedkeuring van dit ontwerp-decreet, waarna het in de Commissie van de Vlaamse Raad en daarna in de openbare vergadering kan worden besproken.

Ik meen dat ik aan uw zorgen voor 100 procent ben tegemoet gekomen. Ook wat de tijd betreft, is er niet de minste ruimte, waarbij niet kan worden gezegd dat er tijd verloren is gegaan. Het begrotingsfonds en de decretale regeling — en ter zake maak ik mij sterk — zal voor 1991 een feit zijn.

De Voorzitter : De heer Cuyvers heeft het woord.

De heer J. Cuyvers : Mijnheer de Minister, ik hoop, gezien het enorme belang van het MINA-Fonds, dat de Vlaamse Raad de tijd zal krijgen om dit grondig te bespreken. Er zitten immers wel wat addertjes onder het gras. Een parlementaire controle is dus onontbeerlijk.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Actuele interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de afwezigheid van de Minister van Cultuur op de jongste bijeenkomsten van de organen van de Taalunie en het gebrek aan ernst van de Vlaamse Regering in de betrekkingen met Nederland

De Voorzitter : Aan de orde is de actuele interpellatie van de heer Van Grembergen tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de afwezigheid van de Minister van Cultuur op de jongste bijeenkomsten van de

Voorzitter

organen van de Taalunie en het gebrek aan ernst van de Vlaamse Regering in de betrekkingen met Nederland.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Regering, mijnheer de Minister, collega's, het is niet mijn bedoeling met de vinger in een potje te roeren, maar het is onaanvaardbaar overgekomen dat een Minister van de Vlaamse Regering meer belang hecht aan de aanwezigheid op een voetbalwedstrijd om te kijken naar spectaculaire voetbalkuiten en eventuele voetbalheldhaftigheden van een Belgische voetbalploeg, dan aanwezig te zijn op een vergadering waar de belangen van 13 miljoen Nederlanders en 6 miljoen Vlamingen worden besproken.

Ik weet dat de Voorzitter van de Vlaamse Executieve veel belang hecht aan het internationaal optreden van Vlaanderen. De initiatieven die hij neemt — en ik verwijs hier naar Flanders Technology en naar zijn nieuw initiatief in verband met de contacten die hij met de regio's legt — bewijzen dat ook hij inziet dat Vlaanderen niet geïsoleerd kan leven, dat Vlaanderen zich niet kan veroorloven alleen maar naar de binnenwereld van het eigen Vlaams grondgebied te kijken. Vlaanderen bepaalt immers in essentie zijn toekomst in die mate dat het ook uitstekende contacten met het buitenland heeft.

Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Regering, ik hoef u niet te zeggen dat ingevolge de veranderingen die in Europa plaatsgrijpen, waardoor wij binnen enkele jaren zullen worden geconfronteerd met een vrij eensgezind optreden van 80 à 100 miljoen Duitstaligen, van 45 miljoen Franstaligen, alsook van de Angelsaksische wereld, de Noord- en Zuidnederlanders er ook alle belang zullen bij hebben eensgezind naar buiten te treden.

Ik weet dat wij de geschiedenis niet zullen herschrijven ; onze vroegere

dromen, om de eenwording van Vlaanderen en Nederland ook politiek te realiseren in een nieuw soort vaderland, zullen wij moeten vergeten. Ik meen inderdaad dat wij er goed aan doen van die benadering niet te gebruiken en ook niet na te streven.

Ik meen dat wij er alle belang bij hebben dat, wanneer wij met onze Nederlandse broeders praten, wij dit op nuchtere manier en op basis van belangen zouden doen. De Engelsen hebben ons een vrij goed voorbeeld gegeven wanneer ze praten over de Commonwealth, het Gemeenebest. De Engelse benaming geeft uitstekend de belangenparticipatie weer.

Ervan uitgaan dat wij alle belang hebben van met Nederland samen te werken en dat Nederland er alle belang bij heeft van met Vlaanderen samen te werken, is volgens mij de nuttigste en op het politieke vlak de beste wijze van ageren.

De Nederlandssprekende gemeenschap — het Noorden en het Zuiden — telt twintig miljoen inwoners. Mits eensgezindheid stellen wij dus een belangrijke groep voor. Bovendien vertegenwoordigen wij een vrij grote economische macht en zijn Vlaanderen en Nederland uitstekend gelegen. De reeds bestaande en voor de komende decennia geplande infrastructuurwerken zullen ervoor zorgen dat Vlaanderen en Nederland omzeggens één geheel vormen. Alles wijst erop dat op het praktische terrein Vlamingen en Nederlanders tot een grote eenheid zullen moeten komen, zonder dat daar een politieke éénstaat-overkoepeling aan te pas komt. In dat verband denk ik aan de werken op het gebied van haven- en weginfrastructuur en aan het feit dat Vlaamse arbeiders in Nederland werken en omgekeerd. In dat geval — en ik kom nu tot de kern van mijn betoog — mogen wij ons echter geen dwaasheden veroorloven.

Terecht hebben wij enkele weken geleden geprotesteerd tegen de afwezigheid van een Nederlands Minister op een manifestatie uitgaande van

het Algemeen Nederlands Congres, wat geen staatsinitiatief is, maar een particulier initiatief. Dit veroorzaakte groot ongenoegen. Wanneer wetmatig en staatkundig tussen de Vlaamse Staat en de Nederlandse Staat overleg wordt georganiseerd waarbij twee Vlaamse en twee Nederlandse Ministers worden verwacht, meen ik dat wij ons niet te kijk moeten stellen omdat één van de Ministers verkiest naar Verona te gaan, naar het Romeinse brood en spelen.

Het is deontologisch onaanvaardbaar dat een Minister liever het vliegtuig neemt om naar de voetbal te gaan kijken in plaats van het land en de Gemeenschap te vertegenwoordigen daar waar het hoort. Mocht de Executieve niet zijn samengesteld bij bijzondere wet, dan zou dit feit aanleiding geven om te zeggen dat de Minister beter kan opstappen, want op die wijze hoort hij niet in de Regering. De liberalen permitteren zich binnen de Vlaamse Regering wel meer spelletjes. Dat is waarschijnlijk hun vrijheid.

Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, welk is de houding van de Vlaamse Executieve in verband met dit optreden ? Het zou mij bovendien genoegen doen mocht, naar aanleiding van de vergadering die gisteren plaatsgreep, de Minister het uitzonderlijke resultaat bekend maken.

Tevens zou ik het op prijs stellen mochten wij aan Nederland tijdens de komende dagen en weken duidelijk maken dat Vlaanderen staatkundig gezien autonoom kan optreden op het vlak van onderwijs, openbare werken, milieu, cultuur, economisch beleid, welzijnspolitiek en dat wij op dat terrein op geen enkele wijze rekening moeten houden met de Belgische autoriteit. Uitgaande, niet van bedelaars aan de poort maar van wat wij zijn — even groot als Denemarken en even belangrijk als de Scandinavische landen — zijn wij voor Nederland een volwaardige gesprekspartner.

In Vlaanderen leeft de idee dat Nederland tegenover Vlaanderen een afwijzende houding aanneemt. Mijn

Van Grembergen

ervaring is dat men in het parlementaire midden in Nederland — en deze gedachte zet zich ook door in Beneluxverband — zowel in de Tweede Kamer als in de Eerste Kamer, vrij positief staat ten opzichte van de evoluties in Vlaanderen en ten opzichte van de wil op pragmatisch op het terrein naar elkaar toe te groeien zowel op economisch als op cultureel vlak, evenals wat de infrastructuurwerken betreft en gezamenlijk op te treden voor het Europa van 1992 en voor het Europa van de toekomst.

Mijnheer de Voorzitter, graag kreeg ik een antwoord van de Voorzitter van de Vlaamse Executieve.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, het is inderdaad juist dat ik zelf en ook mijn collega's het grootste belang hechten aan de samenwerking met Nederland, zeker via de reeds bestaande kanalen, onder meer de Taalunie.

Zoals u weet was er gisteren een bijeenkomst van de politieke organen van de Taalunie, zowel van het Ministercomité als van de Interparlementaire Commissie. De Voorzitter van de Vlaamse Raad was op deze vergadering aanwezig. Blijkens het verslag dat Minister Coens heeft uitgebracht en ook blijkens de persverslagen, was het een zeer succesrijke vergadering. Inderdaad, men is met de vaste wil bezielde om niet alleen op cultureel vlak maar op alle domeinen waarvoor wij publiekrechtelijk bevoegd zijn, er ernstig werk van te maken en een nieuwe weg te bewandelen.

Ik was dan ook zeer verwonderd toen ik vorige vrijdag in de krant vernam dat de Vlaamse Minister van Cultuur, de heer Dewael, niet aanwezig kon zijn op de vergadering van de Taalunie. Ik heb hem onmiddellijk een brief geschreven waarin ik heb gewezen op het belang van zijn aanwezigheid op deze vergadering.

Deze brief luidt als volgt : „Waarde

collega, mag ik aandringen op uw aanwezigheid maandag aanstaande op het Ministercomité en de gemengde Parlementaire vergadering van de Taalunie te Den Haag. Blijkens persberichten vertoefte u die dag in Italië. Dat werd mij overigens door u niet medegedeeld. Het belang van deze bijeenkomst vergt dat u hieraan voorrang verleent”.

Na deze brief heeft mijn collega mij mondeling zijn motieven nopens zijn reis naar Italië uiteengezet. In zijn hoedanigheid van Minister van Cultuur, ook bevoegd voor de Sport, wenste hij gevolg te geven aan de uitnodiging van de Belgische Voetbalfederatie en daar, ook in het kader van een aantal andere contacten, naartoe te gaan.

Ik betreur niettemin dat de Minister niet op de vergadering van de Taalunie aanwezig was, vooral na de strubelingen, die tijdens de laatste vergadering van de Algemene Nederlandse Conferentie, ingevolge het standpunt ingenomen door de Nederlandse Minister van Cultuur waren ontstaan.

In een ruimer verband spreekt het vanzelf dat wij onze relaties met Nederland absoluut voorrang moeten geven, zoals in onze regeerverklaring werd bepaald en door de Vlaamse Raad werd bijgetreden. De Vlaamse Raad neemt zelf ook initiatieven in deze richting. Onze relaties met Nederland liggen niet enkel op het vlak van de Taalunie. Tussen Nederland en België werd immers een verdrag gesloten, waarvan de vertegenwoordiging in Nederland aan de Vlaamse Gemeenschap werd toevertrouwd. Bovendien zijn er nog talrijke andere domeinen zoals de grensoverschrijdende samenwerking, de culturele en de persoonsgebonden aangelegenheden. De Vlaamse Regering zal trouwens in die zin initiatieven ontwikkelen.

Het is onder meer belangrijk dat wij Nederland een betere informatie verschaffen over de inhoud van de staatshervorming. In dat opzicht heb ik contact genomen met de Nederlandse Minister-president, de heer Lubbers, die mij heeft bevestigd dat

hij verleden donderdag met zijn collega's van de Nederlandse Regering, de Minister van Onderwijs, de heer Ritzén, de Minister van Cultuur, Mevrouw d'Ancona en de Staatssecretaris voor Europese Zaken, de heer Danckert, deze aangelegenheid heeft besproken, waarna werd overeengekomen dat de relaties met Vlaanderen ook in het belang van Nederland, op een geïntegreerde manier zouden worden aangepakt.

De Minister-president heeft mij uitgenodigd ter zake zo spoedig mogelijk overleg te plegen. De modaliteiten en de datum van deze bijeenkomst moeten nog worden bepaald, maar het is een bewijs van de vaste wil daar werk van te maken. Dat is vooral nodig op een ogenblik waarop wij naar de politieke unie van Europa toegroeien en vooral in het licht van de deelname van de regio's aan de besluitvorming op Europees vlak.

Dat Minister Dewael niet heeft deelgenomen aan deze bijeenkomst valt uitsluitend onder zijn verantwoordelijkheid.

De heer P. Van Grembergen : En van zijn fractie, meestal maken zij veel lawaai, nu zwijgen zij als vermoord.

Minister G. Geens : De Ministers van de Vlaamse Regering zijn verkozen door de Vlaamse Raad. De leden van de Vlaamse Raad kunnen hun politieke gedragingen controleren en desgevallend daaruit de praktische gevolgen afleiden, bijvoorbeeld in de vorm van een interpellatie.

Als Voorzitter van de Vlaamse Regering heb ik in deze aangelegenheden steeds gedaan wat ik moest doen. Ik beklemtoon echter nogmaals dat de politieke verantwoordelijkheid van het optreden van de Minister uitsluitend onder het toezicht valt van de Vlaamse Raad.

De Voorzitter : Het incident is gesloten

INTERPELLATIES (Regl. art. 76)
(Voortzetting)

Interpellatie van de heer P. Dumez tot de heer J. Sauwens, Gemeen-

schapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over een mogelijke aansluiting Liefkenshoektunnel - E 17

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Dumez tot de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over een mogelijke aansluiting Liefkenshoektunnel - E 17

De heer Dumez heeft het woord.

De heer P. Dumez (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, wie de jongste weken de expresweg van Antwerpen naar de kust nam, ondervond heel wat verkeershinder door wegenwerken voor de aansluiting van de Liefkenshoektunnel op de expresweg N 49

De werken aan de Liefkenshoektunnel zijn bijna beëindigd. Volgend jaar zal de tunnel in gebruik worden genomen. Ook de dubbele zijweg op de linkeroever vanuit de Liefkenshoektunnel zal binnen afzienbare tijd de aansluiting op de N 49 verzekeren.

Hoe zal het intens verkeer daar worden opgeslorpt ? De aansluiting van de Liefkenshoektunnel op de Expresweg is belangrijk voor het verkeer naar de nieuwe Waaslandhaven en de verbinding tussen de twee havengebieden. Het hele concept van de Waaslandhaven krijgt stilaan vorm. De vele inspanningen die daartoe sinds vele jaren zijn geleverd waren niet nutteloos.

Volgens recente cijfers bedroeg de omzet van de Waaslandhaven in 1987, 1.089.000 ton ; in 1988, 1.806.000 ton en in 1989, 2572.000 ton. Dit is een stijging van 150 ten honderd in twee jaar. Als deze tendens zich voortzet mag men terecht spreken van een nuttige investering, niet alleen voor het havengebied, maar voor de hele Antwerpse en de Vlaamse regio.

De verbinding tussen de beide havens heeft een uitgangspoint nodig, een aansluiting op de autowegen voor een snel vervoer naar het hinter-

land, want dat is de grote troef van de Antwerpse haven op de haven van Rotterdam.

De vraag rijst wanneer de Liefkenshoektunnel en de aansluiting met de expresweg N 49 zijn gerealiseerd — een blik op de wegenkaart kan de zaak duidelijk maken — wat er zal gebeuren met het altijd maar intenser wordende verkeer. Het steeds toenemende goederenvervoer noopt tot het overwegen van een aansluiting op de E17.

Ik vestig er ook de aandacht op dat het wegennet in het Waasland niet alleen een groot deel van de havenverkeer moet opvangen, ook het lokaal vrachtverkeer neemt steeds toe. Luidens de meest recente cijfers van de vervoersvereniging stijgt ieder jaar het lokaal goederenvervoer in het Waasland met 8,5 ten honderd. Wegens die economische heropleving van de regio moet worden gedacht aan de aanpassing van het wegennet.

Mijnheer de Minister, wat is uw standpunt ten aanzien van die evolutie ? Welke maatregelen overweegt u te nemen om een vlotte doorstroming van het verkeer naar de autowegen te verzekeren ? Is de oplossing hiervoor niet de kortste pijn ? De kortste afstand tussen twee punten blijft altijd de rechte lijn en is die hier niet aangewezen ?

De Voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, men zegt soms dat de wonderen de wereld niet uit zijn. Het verbaast mij dat collega Dumez vandaag pleit voor een dossier dat al lang had kunnen beslecht zijn indien de CVP-Minister, de heer Lenssens, niet op de autostrade was gaan liggen om een rechtstreekse aansluiting tussen de Liefkenshoektunnel en de E 17 te beletten. Collega Breyne, die aanwezig is, kan getuigen van de strijd in de Executieve ten tijde van de CVP en PW-coalitie in 1988, een strijd die tot de laatste snik werd gevoerd. Toen heeft de heer Lenssens altijd beweerd dat een dergelijk project slechts over zijn lijk zou kunnen worden gerealiseerd. Hij

heeft het nog gehaald ook, onder tijdsdruk en ingevolge de inbraak in de Executieve van SP en VU

Ik heb in de jaren 1987-1988 nooit kunnen rekenen op de formele steun van de Antwerpse CVP. Wij zijn nu 1990 en ik stel vast dat ik de steun nu wel krijg. Beter laat dan nooit. Ik heb daar helemaal geen leedvermaak over, maar verbaas mij over de veranderende houding. Ik herinner mij nog de woorden van de havenscheper, de heer Jan Devroe, die binnenkamers instemde met een dergelijke verbinding, maar beweerde dat hij een dergelijke verklaring niet publiekelijk kon afleggen. De heer Dumez heeft dan tenminste de moed opgebracht, zij het te laat — hij is natuurlijk ook nog niet zo heel lang lid van de Vlaamse Raad — om een dergelijke visie te formuleren.

Hij gaat in zijn interpellatie de juiste toer op. Mijnheer de Minister, men zegt dat beleidvoeren vooruitzien is. De heer Dumez wijst terecht op de snelle ontwikkeling van de Linkeroever van de Schelde, de zogenaamde Waaslandhaven, naam waarmee ik het altijd moeilijk heb gehad en waar ik trouwens in de Kamer heb tegengestemd. Dit havengebied is in volle ontplooiing, wat consequenties heeft voor het vrachtverkeer, maar zal op termijn zodra de Liefkenshoektunnel operationeel is en via de havenweg in het noorden aansluiting zal geven met Nederland, ook consequenties hebben voor het personenvervoer.

Mijnheer Dumez, ik kan u alleen maar steunen in uw vraag. Ik kan alleen maar bij Minister Sauwens nogmaals aandringen opdat hij eindelijk zou kiezen voor de meest eenvoudige en de meest voor de hand liggende oplossing, namelijk de voltooiing van een rechtstreekse verbindingsweg van 17 kilometer tussen de Liefkenshoektunnel en de E 17. Immers, welke capriolen men ook zou willen maken — ik denk aan een aansluiting via N 49 en nog andere verkeerscomplexen die zouden moeten worden gebouwd — men zal uiteindelijk moeten toegeven dat er nu reeds een onhoudbare situatie is die nog zal verergeren in de toekomst. Als wij

Beysen

het beleid in verband met weginfrastructuur enigszins au sérieux nemen, dan ligt er uiteindelijk maar één mogelijkheid open : de rechtstreekse verbinding.

Wij beseffen dat een dergelijke oplossing voor de Minister zeer moeilijk ligt, hoewel hij wellicht in zijn hart positief wenst te antwoorden op onze vraag. Maar de partij waartoe hij behoort, — inzonderheid de Waaslandse afdeling — staat als één man onder de leiding van de burgemeester van Kruibeke. Hij wordt gesteund door mevrouw Maes die hem als een boze schaduw op de tenen volgt om te beletten wat niet mag worden belet.

Ik herhaal wat ik reeds zo dikwijls in de Raad heb gezegd. Wordt een dergelijke verbinding nu niet gerealiseerd, dan zal dit in de toekomst onvermijdelijk toch moeten geschieden. Ik raad dus aan om ineens te kiezen voor de korte pijn. Daarmee bewijst u een dienst aan de verdere ontplooiingskansen van de Linkerhavenoever. De spectaculaire groei in een korte periode — de Linkeroever heeft er jaren verloren bij gelegen — is nog maar het begin. Ik pleit ervoor om rustig te onderzoeken of de kortste oplossing uiteindelijk ook niet de beste is.

De Voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw N. Maes (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, in cauda venenum est. De heer Dumez heeft op het einde van zijn uiteenzetting, op zijn kousevoeten — als Antwerpenaar die geleerd heeft dat hij het Waasland niet direct op stang mag jagen — gesuggereerd dat men toch maar de Grote Ring zou aanleggen. De heer Beysen die wij in dat opzicht kennen, heeft daarvoor ronduit gepleit.

Ik kom daar niet voor pleiten. Ik zal niet lang spreken, want u kent de argumentatie die ik hier wil samenvatten. Immers, een debat over de Grote Ring waarin de stem van het betrokken gebied ontbreekt zou een merkwaardig debat zijn.

Ik ben blij dat de Voorzitter, in hoedanigheid van de Voorzitter van de Commissie voor de Infrastructuur in de vorige legislatuur, hier aanwezig is want hij heeft het debat van dichtbij gevolgd — zij het enigszins vanop afstand, — wat zijn objectiviteit ten goede komt.

Het Waasland is betrokken partij. Niet zozeer de gemeente Kruibeke is in het geding, mijnheer Beysen, maar u weet dat vooral de gemeente Beveren zich halsstarrig heeft verzet omdat men nu eenmaal weet dat aan de Antwerpse kant het tracé voor de Grote Ring uit het gewestplan is gevergd.

De heer E. Beysen : Wie zegt dat ?

Mevrouw N. Maes : Mijnheer Beysen, ik heb ook naar u geluisterd. U beweert dat het tracé er nog altijd is. Dat zal in de Antwerpse kringen wellicht de oren doen spitsen.

Wij hebben het over het gedeelte op de Linkeroever. Het is juist dat de Linkeroever na jarenlange offers, onder meer door het opofferen van 2.000 hectare vruchtbaar landbouwgebied nu duidelijk in expansie is. Het is duidelijk dat de Linkeroever wacht op de verwezenlijking van de Liefkenshoektunnel en op de verbinding van de Liefkenshoektunnel met de Europese weginfrastructuur. Het is echter nogal kortzichtig om daarvoor de enige rechte lijn doorheen het overgebleven gebied als doelwit aan te duiden.

U hebt zelf, mijnheer Dumez, verwezen naar de situatie op de expresweg. Ik meen dat wij deze weg dringend veilig moeten maken en als een volwaardige autoweg uitrusten. Dit zal zeker de vlotheid van deze verbinding ten goede komen.

Vanuit het Waasland is ook gewezen op de mogelijkheid tot aanpassing van het Linkeroevercomplex zonder dat daarvoor een open ruimte moet worden doorgesneden met een segment dat de rechte verbinding maakt tussen de N 17 en de expresweg

Ik wil nogmaals deze optie aan u voorleggen. Een nieuwe cesuur, zoals u dat toen heeft gedaan, is voor

ons niet te dragen want het betekent ook een cesuur in alle subinfrastructuur, in alle secundaire wegen en in alle bekenverbindingen. Het hele gebied wordt daardoor verknoeid. En dat om amper 10 kilometer om te rijden om een vlotte wegverbinding te realiseren, dan zal heel Europa eruit zien als een spinneweb.

Ik denk dat wij zelf moeten erkennen dat in dit kleine land de schaarse open ruimten moeten worden beschermd en dat vlotte verbindingen mogelijk zijn zonder deze nieuwe cesuur. Ik wil er u ten slotte op wijzen — die toch vanuit Antwerpen Europees heet te denken — dat het grote Europese deltagebied en Nederland één groot geheel vormt. Als in Nederland aan een overschrijding van de Westerschelde wordt gedacht, dan zitten wij ook te kijken naar de plaats waar het zal gebeuren. Dan zullen we misschien een nieuwe verbinding moeten realiseren vanaf de expresweg naar het noorden. En we zullen ook de consequenties van deze verbintenis op internationaal vlak allicht moeten dragen.

De heer E. Beysen : Ten koste van wat ?

Mevrouw N. Maes : Ik zie Antwerpen niet sterven. Ik zie Antwerpen bloeien. Ik zie de hele Waaslandhaven bloeien. Maar daarvoor moet niet de hele leefbaarheid van een gebied worden opgeofferd. Het Ruhrgebied is voor ons geen ideaal. Uit respect voor de ruimten moeten wij een expansie nastreven die verbindingen aanlegt die geen cesuren in het landschap teweegbrengen. Ik denk dat er mogelijkheden bestaan en zoals de vorige sprekers ben ik ook benieuwd naar het antwoord van de Minister.

De Voorzitter : De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, destijds heeft de Commissie Ruimtelijke Ordening het gebied verkend. Op de grens tussen Oost-Vlaanderen en Antwerpen ligt de Oude Krijgsbaan als een rechte lijn die twee provincies scheidt. Langs die weg zijn er onteigeningen gebeurd. Over de spoorweg Gent-Antwerpen is er zelfs een brede

De Seranno

brug aangelegd met tweemaal twee rijstroken. Kan, behalve de om te bouwen autowegverbinding Antwerpen-Zelzate-Zeekust, zulke bestaande coupure waarop mevrouw Maes zinspeelt, niet worden aangewend om de verbinding te maken tussen de Linkeroever en de N 17. Ik weet dat het maar om een gedeeltelijke oplossing gaat die evenwel geen nieuwe doorsnijding van het landschap vergt.

Mijnheer de Minister, wilt u deze vraag onderzoeken ?

De Voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik wou in dit debat toch ook graag een groene stem laten horen, vooral omdat de Groenen deze problematiek niet vanuit hun eigen streek benaderen. Ik ben van Antwerpen, maar verzet mij toch tegen de plannen om in het Waasland een Grote Ring aan te leggen. Wij Groenen bekijken dit probleem vanuit een wereldwijd perspectief, omdat wij weten dat de aarde niet kan verdragen dat meer dan 5 miljard inwoners elk een eigen auto gaan gebruiken. Daarvoor hebben we geen energie en geen grondstof. De dampkring kan dat evenmin verdragen, want dat zou het broeikasteffect nog doen toenemen. We moeten zeggen aan het beleid dat al decennia de auto volgt. Ook de Vlaamse aarde kan dit niet verdragen. Op elke vierkante kilometer hebben we al vier kilometer autoweg. We moeten het geweer van schouder veranderen en het weinig beschikbare geld van de gemeenschap moeten we voor andere vervoermiddelen gebruiken. Daarnet zei collega Beysen dat afgeschafte bussen leeg rondrijden. Inderdaad, de Groenen van de Kempen hebben vorige zaterdag een experiment gedaan. De afstand tussen twee punten in de Kempen werd er afgelegd door lopers, door fietsers en door mensen die gebruik maakten van het openbaar vervoer. De bus werd er door de fietsers, en door de lopers met tientallen minuten geklopt. Dit eenvoudig experiment illustreert het failliet van ons openbaar vervoer. Dat is niet comfortabel en

ook niet frequent. Zoals het nu is georganiseerd kan het geen alternatief bieden voor de auto. Wanneer wij echter verder gaan met her en der een stukje beton voor de auto aan te leggen gaan wij er nooit toe komen een volwaardig alternatief te bieden. Het is dat volwaardig alternatief, het openbaar vervoer, dat onze aarde nodig heeft.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik dank de interpellanten omdat zij mij de gelegenheid geven de stand van zaken mede te delen in verband met de Grote Ring rond Antwerpen. Ik wil beginnen met een antwoord op wat de heer Van Dienderen heeft gezegd en dan onmiddellijk inpikken op de vraag van de heer Dumez.

Wij kunnen een aangroei van het verkeer verwachten, dat staat nu al vast, ingevolge het feit dat de activiteiten op Linkeroever in gang zijn geschooten gedurende de voorbije twee jaar. Het heeft veel langer geduurd dan verwacht vooraleer er initiatieven werden gerealiseerd. Er is momenteel een explosieve groei van nieuwe vestigingen en een toenemende groei van de produktie en van de bewegingen.

Op het vlak van de haveninvesteringen is de vraag naar de uitbaggering van het Verrebroekdok actueel. Ook de vraag voor nieuwe vestigingen worden groter en groter. Dat alles zal een nieuwe verkeersstroom naar onze wegen lokken, welke initiatieven wij ook nemen op het vlak van het openbaar vervoer.

Ik ben akkoord met degenen die stellen dat een groot deel van die verkeersstroom moet gebeuren langs de waterwegen en via het spoor. Wij gaan er niet in slagen in het huidige economische systeem om alles via de spoor- en waterwegen te laten verlopen. Wij moeten vooruit zien en rekening houden met de ontwikkelingen die zich aandienen. Dat is vanzelfsprekend.

Ik wil inpikken op wat de Executieve vorig jaar in verband met het probleem van de Grote Ring heeft ge-

De heer P. Dumez (CVP) aanhoort het antwoord van Minister J. Sauwens (VU) op zijn interpellatie over een mogelijke aansluiting Liefkenshoektunnel - E 17

zegd. Deze bevoegdheid ressorteerde onder verschillende Ministers. De Executieve heeft tijdens de vorige legislatuur de zaak van de Grote Ring naar zich gehaald. Zij heeft vorig jaar aan mij de opdracht gegeven tot het opstellen van een milieueffectenrapport volgens de uitvoeringsbesluiten van de Vlaamse Executieve van 23 maart 1989.

Zij gaf mij ook de opdracht de bestaande verkeerseconomische studie betreffende de Liefkenshoektunnel van januari 1984 en het verkeersonderzoek Alternatieven R 2 van september 1986 te actualiseren. Er was een jaarlijkse toename van het verkeer op het autowegennet met 10 procent gedurende de voorbije drie jaar.

Ten derde heb ik ook de opdracht gekregen een evaluatie te maken van de invloed op de vermoedelijke opbrengsten en uitgaven aan de concessie van de Liefkenshoektunnel en op de vermoedelijke retributie, uitgaande van de concessieovereenkomst betreffende de Liefkenshoektunnel, mede in het kader van de resultaten van de geactualiseerde verkeersstu-

Sauwens

dies. Dat drieluik is momenteel bijna af.

Er werden verschillende stappen gedaan in het kader van de MER-procedure. Wij wachten op het attest van AROL waaruit moet blijken dat het opgestelde rapport als een beleidsmilieueffectrapport kan worden beschouwd. De verkeerstechnische en verkeerseeconomische studies worden momenteel herwerkt met andere parameters wat betreft de evolutie van de sleetkosten van de voertuigen, de prijs van de brandstof, de tijdwaarde, het inflatieritme en de rente op leningen. Wij zullen dit dossier zeker in de loop van de maand juli aan de Executieve kunnen voorleggen. U weet dat ikzelf om diverse redenen geen voorstander ben van het doortrekken van de Grote Ring. Dat heb ik meermaals duidelijk gemaakt. Eén van de redenen is de grote ruimtelijke impact waarop de heer De Seranno herhaalde malen heeft gewezen. Er wordt sterk ingegrepen in het landschap. Meer dan 50 landbouwbedrijven zullen worden geraakt, 75 hectare landbouwgrond worden opgeofferd en de waterhuishouding in het gebied zal in de war worden gebracht.

Dit project, zoals de heer Van Dierden heeft gezegd, kost bijna 4 kilometer weg per vierkante kilometer. Het Vlaamse regeerakkoord stelt dat wij geen nieuwe wegen zullen aanleggen, maar eerder de bestaande wegen zullen verbeteren. Vanuit het oogpunt wordt de Grote Ring momenteel niet doorgetrokken.

Ten tweede, er is ook een overweging van budgettaire aard. Het gaat over een investering van 1,7 à 2 miljard voor 8 kilometer weg. Dat zijn fenomenale bedragen die boven onze budgettaire mogelijkheden gaan.

Ten derde, uit de verkeersstudie die het dossier begeleidde en die inmiddels een tweetal jaar oud is — rond deze studie werd heel wat verwarring gecreëerd — bleek dat door de realisatie van de Grote Ring de verkeersdruk op de Kennedytunnel slechts met 3 ten honderd zou verminderen. Het blijkt dat de Grote Ring, die

voornamelijk een noordzuidverbinding zou creëren, de oostwestverbindingen ten zuiden van Antwerpen niet dermate zou beïnvloeden als men wel denkt. Het verontrust mij dat die enorme toename van het verkeer — die hoe dan ook een feit is, niet alleen in Vlaanderen maar in heel de geïndustrialiseerde wereld — recht evenredig aangroeit met de economische conjunctuur. Zelfs de kleinste dorpen vragen momenteel naar een ring. Ik stel vast dat een aantal beleidsverantwoordelijken al te gemakkelijk een nieuwe weg beschouwen als de oplossing van de problemen. Dat is niet zo, integendeel. Het creëert nieuwe problemen.

Aan de hand van de drie nieuwe rapporten die ik heb bekomen, zal ik in de Executieve mijn standpunt formuleren. Daarna zal de Executieve een standpunt innemen. Ondertussen blijven een aantal beslissingen in uitvoering. Zo is er eerst de omvorming van de N 49, de expresweg Antwerpen — Zeekust tot een autosnelweg, beginnende tussen Antwerpen en Zelzate en in een latere fase tussen Zelzate en de kust. Dat is een belangrijk dossier omdat het toch moest gebeuren, los van de eventuele realisatie van de Grote Ring.

Deze expresweg die de drie voornaamste havens van Vlaanderen verbindt, is een dodenweg met toenemende verkeersdruk. De gelijkgrondse kruisingen op dit soort expreswegen is onverantwoord. Wij zijn begonnen aan een programma om deze kruispunten weg te werken. De aanbestedingen voor de verkeerswisselaars te Beveren en te Stekene worden toegekend. Daarna zal Sint-Gillis-Waas worden uitgerust. Dit dossier loopt dus door. De kostprijs schommelt rond de 1,3 miljard. Los van de eventuele realisatie van de Grote Ring moest dit gebeuren. Deze beslissing is genomen en is in uitvoering.

Op dit ogenblik zijn de ontwerpen klaar. Met de plaatselijke gemeentebesturen zal worden gesproken over de vlottere aansluiting tussen de R 1 en de N 49 en tussen de E 17 en de N 49, ter hoogte van Linkeroever zelf. Daar willen wij een vlottere aan-

sluiting met de autostrade realiseren. De kostprijs hiervan wordt geraamd op 280 miljoen frank. Aan de oorspronkelijke plannen moeten enkele aanpassingen gebeuren, als gevolg van de bemerkingen die door diverse instanties werden gemaakt. Dit dossier gaat ook door. Het is van belang voor een vlottere verkeersafwikkeling op Linkeroever zelf. Op Linkeroever is er een toenemende verkeersdruk. Er moet ook rekening worden gehouden met het verkeer dat opnieuw wordt aangezogen door een aantal woonkernen. Wij zoeken ter zake naar de beste oplossing.

Ten derde is er de hervorming van de Kennedylaan te Gent tot autoweg, die geraamd wordt op 1,4 miljard. Deze hervorming is nodig wegens de toenemende verkeersdruk. Tijdens de vorige vergadering hebben wij het daarover trouwens nog gehad, naar aanleiding van de vraag of de vaste oeververbinding over de Westerschelde al dan niet wordt gerealiseerd en aangesloten op het Vlaamse wegennet. Op de Kennedylaan verwachten wij dus een toenemende verkeersdruk en er moet absoluut een scheiding komen tussen het doorgaand verkeer met aansluiting via de R 4 op het autosnelwegenkruispunt te Zwijnaarde en het lokale erg drukke verkeer van en naar het Gentse havengebied en de belangrijke industriële ondernemingen die zich daar hebben gevestigd. Dit dossier wordt volop voorbereid en zal ook worden uitgevoerd.

Ten slotte is er de aanleg van de Havenweg en de aansluiting ten noorden van Antwerpen en de Liefkenshoektunnel met het autosnelwegennet in Nederland. De sprekers hebben terecht gewezen op het toenemend belang van de Linkeroeverproblematiek. Wij moeten als verantwoordelijken voor de mobiliteit vooruitzien. In de onhoudbare situatie waar de heer Beysen naar verwezen heeft, moeten we een juist inzicht krijgen om dan te zoeken naar de juiste oplossing die kan leiden tot een voorzichtig en behoedzaam beleid waarbij het behoud van de vrije ruimte maximaal voorop moet staan.

De heer de Seranno heeft terecht ge-

Sauwens

wezen op een alternatief dat ook in het kader van ons milieueffectenrapport wordt onderzocht, namelijk het alternatief van de Oude Krijgsbaan, waar nog relatief veel bewoning aanwezig is, maar die toch een realistisch alternatief zou kunnen vormen.

Over de vraag of er wel een nieuwe verbinding moet komen, zullen wij zeker nog een debat kunnen voeren. Belangrijk is ook het nieuwe idee dat groeit en waarop mevrouw Maes is ingegaan, namelijk een eventueel meer noordelijke verbinding met het doortrekken van de Ring rond Sint-Niklaas en de aansluiting naar de N 49.

Het Verkeers- en Vervoersplan Vlaanderen moet ons een basis geven en inzicht verschaffen in de juiste verkeersstromen op het ogenblik en in de volgende jaren. Hiervoor moet een wetenschappelijke basis bestaan en vandaar uit moet een besluitvorming groeien die de gulden middenweg houdt tussen enerzijds de zorg voor de bereikbaarheid van onze economische centra die de leefbaarheid waarborgen en de welzijnsmaatschappij mogelijk maken en anderzijds de toenemende zorg voor omgeving en milieu. Met de moderne middelen kan dit zeer goed worden gerealiseerd. Ik zal niet vooruit lopen op de besluiten van de Executieve inzake het probleem van de Grote Ring. Alleszins hebben deze interpellatie en de daarop aansluitende uiteenzetting dit debat opnieuw in de publieke belangstelling gebracht. Terecht werd bezorgdheid over dit onderwerp verwoord en via een geïntegreerde benadering van het mobiliteitsprobleem moeten wij het debat in de komende maanden voortzetten. (Applaus)

De Voorzitter : De heer Van Dienderen heeft het woord.

De heer H. Van Dienderen : Mijnheer de Voorzitter, de Minister heeft de ene autoweg afgewogen tegenover de andere om na te gaan welke autoweg het minst kost aan geld, aan milieu en aan open ruimten die worden weggesneden. Ik had graag gehoord dat hij in zijn antwoord ook aandacht

had besteed aan een radicaal groen alternatief voor deze problematiek, dat bestaat in de ontwikkeling van een voorstadsnet voor het openbaar vervoer voor de agglomeratie Antwerpen : comfortabel en fijnmazig net.

De Voorzitter : De heer Dumez heeft het woord.

De heer P. Dumez : Mijnheer de Voorzitter, ik zou nog twee punten in het midden willen brengen. In mijn interpellatie heb ik alleen gesproken over de verbinding tussen de expresweg E 49 tot aan de autoweg, alles samen dus over maximum 8 kilometer. Het gaat niet over de hele Grote Ring, waarover ik mij niet uitspreek. Mijn vraag ging alleen over de aansluiting naar de bestaande autoweg die een oplossing zou kunnen bieden voor het probleem van het vrachtvervoer. Het gaat dus over ongeveer de helft van de cijfers die de Minister heeft geciteerd inzake kostprijs en eventuele onteigeningen.

Ten tweede, zijn wij allen tot de vaststelling gekomen dat de groei er hoe dan ook is. Iedereen wenst wel de voordelen ervan maar verwerpt de minder interessante kanten. Men kan toch geen omeletten bakken zonder eieren te breken. Zekere nadelige gevolgen moet men erbij nemen. Ik vroeg alleen hoe die kunnen worden beheerst en hoe de weg van het minste kwaad kan worden genomen. Vanuit uw oplossing meen ik dat de alternatieve suggesties niet het minste kwaad zullen meebrengen. Het vrachtvervoer dat er nog steeds zal zijn, zal andere wegen kiezen waar misschien nog meer schade wordt veroorzaakt.

De Voorzitter : De heer Beysen heeft het woord.

De heer E. Beysen : Mijnheer de Voorzitter, ik stel vast dat collega Dumez wel eerst zijn nek uitsteekt, maar die nadien terug intrekt. Ik heb nog een andere vaststelling gedaan die mij gelukkiger maakt. Minister Sauwens heeft op deze interpellatie een voorzichtig en behoedzaam antwoord gegeven. Ik leid daaruit af dat de definitieve beslissing nog altijd niet genomen is en dat het dossier

eigenlijk ten gronde nog moet worden onderzocht. Ik vind dit een goed standpunt en ik kijk uit naar het debat dat wij hierover zullen kunnen voeren. De Minister citeert hiervoor de maand juli, maar aangezien wij slechts tot ongeveer 15 juli vergaderen verzoek ik u dit ten spoedigste te kunnen doen.

Moties van aanbeveling

De Voorzitter : Door de heer Van Dienderen werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van aanbeveling ingediend.

Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Door de heer De Seranno werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van aanbeveling aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer M. Didden tot de heer J. Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het uitblijven van een advies in verband met het STAR 21-plan van de NMBS

De Voorzitter : aan de orde is de interpellatie van de heer Didden tot de heer Sauwens, Gemeenschapsminister van Openbare Werken en Verkeer, over het uitblijven van een advies in verband met het STAR 21-plan van de NMBS.

De heer Didden heeft het woord.

De heer M. Didden (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, de inleiding tot deze interpellatie kan de indruk wek-

Didden

ken dat ze achterhaald is omdat er intussen wel een advies is van de Executieve. Toch meen ik dat het goed is dat wij ons inschrijven in een debat over wat u, mijnheer de Voorzitter, zo mooi noemt STAR 21-plan. Als ik mij niet vergis is dat de afkorting van een Nederlandse en een Franse terminologie, dus een typisch Belgische terminologie.

Als ik mij in dit debat wil inschrijven dan denk ik in goed gezelschap te zitten vermits de SERV reeds in januari van dit jaar uitdrukkelijk schreef en ik citeer : „Het is van uitzonderlijk belang dat de Vlaamse Gemeenschap op een meer actieve wijze een visie bepaalt en verdedigt over de uitbouw van de spoorwegen in Vlaanderen. Traditioneel neemt Vlaanderen een afwachtende houding aan tegenover het beleid van de spoorwegmaatschappij. Een meer offensieve strategie vanuit Vlaanderen is noodzakelijk. Het debat over het voorliggend NMBS-plan moet daarvoor een startpunt zijn. De wijze waarop vanuit de Vlaamse Regering deze problematiek vooralsnog werd aangepakt is in elk geval niet veel beloved”.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil dit even citeren om aan te duiden dat dit debat vermoedelijk niet helemaal overbodig zal zijn, ondanks het advies waarover wij nu eindelijk beschikken en waarvan ik trouwens vooraf wil zeggen dat zoals wij het nu kennen – op 6 juni – het veel positiever is dan wat wij tot op heden vanwege de Vlaamse Regering over deze materie hebben gehoord. Ik wil dit beklemtonen als inleiding tot deze interpellatie. Straks zal ik eveneens het positieve dat ik erin meen te onderkennen duidelijk weergeven.

Laat mij toe even iets te zeggen over de procedures en de vorm die tot dit advies hebben geleid, alvorens het te hebben over de inhoud. Als ik het goed voorheb werd aan de Vlaamse Regering gevraagd op 15 november vorig jaar een advies uit te brengen. De nationale Minister van Verkeerswezen vroeg dit binnen de drie maand. De -SERV heeft ongeveer

drie weken later, op 12 december, een vraag gekregen van de Minister van Openbare Werken van Vlaanderen om ook een advies uit te brengen. Dit gebeurde praktisch binnen de maand, met name op 26 januari 1990. De Vlaamse Regering heeft dan uiteindelijk gewacht tot 6 juni van dit jaar. Nochtans werd de Vlaamse publieke opinie rond 15 mei verblijd met de boodschap van Minister Sauvens met betrekking tot een advies van de Vlaamse Regering over het STAR 21-plan. Achteraf hebben wij kunnen vaststellen dat de Executieve een interkabinettenwerkgroep heeft geïnstalleerd nadat de publieke opinie werd geïnformeerd, met name op 16 mei. Ook konden wij kennis nemen van teksten die daartoe de aanleiding vormen, alsook de tekst van vorige week, die veel positiever was.

Wat constateren wij ?

Ten eerste, de Vlaamse Executieve beslist met vier maanden vertraging. Normaal had men het advies in februari kunnen inwachten en de SERV had haar daartoe alle elementen aangereikt.

Ten tweede – dat is blijkbaar een gewoonte in de huidige Executieve – de liberale Ministers onthouden zich over dat advies. Dat is op zijn minst verwonderlijk. Ik ken niet de motivering van een onthouding, ik kan hen er zelfs vandaag niet over ondervragen. Daarover heeft collega Van Grembergen het echter al gehad.

Ten derde, de verantwoordelijke Minister in casu heeft zich veroorloofd een advies uit te brengen vóór de Executieve.

Ik meen dat ik het recht heb de motivering van deze feiten te kennen.

Mijnheer de Voorzitter, u streeft in de Vlaamse Raad en in de Vlaamse administratie naar een correct taalgebruik, maar ik stel vast dat er in het advies van de Executieve een terminologie wordt gebruikt die zelfs onverstaaanbaar is, bijvoorbeeld punt 2 bij de algemene inleiding over de financiële planning. Ik bespaar u de voorlezing om het debat niet te verlenen, maar samen met andere col-

lega's hebben wij geprobeerd dat te begrijpen, wat ons niet lukte. Ik vraag dat sommige zaken ook in verband met het taalgebruik in de adviezen van de Executieve worden opgehelderd.

Inhoudelijk wil ik eerst en vooral vernemen vanuit welke stelling het STAR 21-plan wordt benaderd. Voor de mobiliteit om het even met welk vervoermiddel, moet een geïntegreerde oplossing worden nagestreefd. Voor de verplaatsingen over de weg doen wij niet alleen voorstellen die betrekking hebben op de wegen, maar ook op de chauffeurs en op de gebruikte voertuigen. Ook in verband met de luchtvaart moeten wij rekening houden met een aantal factoren zoals de deregulering in Europees verband. Daarover kunnen wij niet alleen beslissen, want in de eerste plaats is het een Europese aangelegenheid. Ook de europeanisering van de luchtvaart is belangrijk in verband met de mobiliteit.

Verder vragen wij dat de excellente waterwegen waarover wij in Vlaanderen beschikken, beter worden benut en niet langer beneden hun capaciteit.

Wij mogen niet alleen oog hebben voor een kwaliteitsverbetering van de spoorwegen door een verbetering van het aanbod, maar ook door een verhoging ervan een kwantitatieve uitbreiding van het spoorverkeer. Dit gegeven komt te weinig aan bod in het plan-STAR 21. Daarop werd in de Vlaamse Executieve terecht de aandacht gevestigd, maar noch in de het advies van de SERV noch in het advies van de Executieve, werd erover gesproken.

STAR 21 is te centripetaal gericht op Brussel en de grootste steden, Gent, Antwerpen, Luik en Charleroi. Het is dus eerder een model van neocentralisme dan van decentralisatie. Bovendien stel ik vast dat in geen enkel opzicht rekening werd gehouden met de grensoverschrijdende ontwikkelingen. Weliswaar is een van de aspecten van het plan-STAR 21 de relatie met de supersnelle trein en door dit project komen er inderdaad een drietal nieuwe grensoverschrijdende

Didden

verbindingen. Die zijn echter meer van middellange dan van korte afstand.

De daaruit voortvloeiende verbetering van het aanbod speelt niet in op de recente ontwikkeling van middelgrote centra aan beide zijden van de grens, zowel met Nederland als met Frankrijk. Als STAR 21 gerealiseerd zal zijn, met inbegrip van de SST, zal er in Vlaanderen wel geteld één grensoverschrijdend punt zijn, Essen bij Antwerpen. In Wallonië zullen er negen zijn, alleen voor reizigers, want dan spreek ik nog niet over het goederenverkeer. Wallonië slaagt er zelfs in Nederland aan te doen zonder over Vlaams grondgebied te komen, namelijk over Visé en Maastricht. Moelingen ligt wel op het traject, maar iedereen weet dat alles wordt geregeld in Luik en Visé.

In STAR 21 moet het grensoverschrijdend aspect sterker worden benadrukt. Er heeft heel wat ontwikkeling plaats aan de grenzen. Ik heb hier niet alleen over Maastricht, dat traditioneel graag wordt gezien als het eindpunt van de Vlaamse oostwestas.

Er is ook Eindhoven, Rijsel en Duinkerken waarvoor men oog moet hebben. Er bestaan potentiële treinvoorzieningen. Waarom zouden wij geen trein inleggen tussen Turnhout en Eindhoven en tussen Hasselt en Eindhoven net zoals tussen Hasselt en Maastricht? Waarom komt er geen Vlaamse verbinding van Kortrijk naar Rijsel, via Wervik en van Brussel en Gent via De Panne naar Duinkerken. Dat is een perspectief waarop de Nationale Maatschappij der Spoorwegen kan inspelen. Ik had graag gezien dat in het advies van de Vlaamse Executieve daarop sterker de nadruk was gelegd, al geef ik toe dat er reeds een aanzet wordt gegeven.

Een ander aspect dat ik niet heb teruggevonden — bij de SERV ook nauwelijks — is de relatie tussen het lucht- en het spoorverkeer. Er zijn de grote plannen van BATC-Zaventem. Wij spreken vandaag toevallig

over de regionale luchthavens in Vlaanderen. In Zaventem plant men een reusachtige investering. Het kan toch niet zijn dat deze luchthaven, gelegen in het centrum van Europa, in het hart van Vlaanderen, alleen met een pendeldienstje verbonden blijft met de rest van het spoorverkeer. Dit is geen toekomstgerichte benadering van de verbinding tussen de luchtvaart en het spoorverkeer.

De spoorwegen noch SABENA wensen blijkbaar in te spelen op die meer toekomstgerichte benadering. Wanneer men echter even buiten onze grenzen kijkt dan ziet men dat bijvoorbeeld in Frankfurt en Genève dit wel het geval is. In Rome heeft men zelfs, naar aanleiding van de huidige Mondiale, een verbinding tot stand gebracht tussen de luchthaven Leonardo da Vinci en het voetbalveld. Waarom hebben de Vlamingen niet de pretentie om een verbinding tot stand te brengen tussen Antwerpen en Zaventem? Waarom hebben wij die ambitie niet?

Mijnheer de Voorzitter, ik kan mij akkoord verklaren met de positieve beoordeling van het advies van de Executieve maar wens toch te vernemen waarom in een bepaald opzicht de procedures op een eigenaardige manier zijn tot stand gekomen.

Ik ben de mening toegedaan dat het de hoogste tijd wordt meer de nadruk te leggen op de grensoverschrijding en het internationale aspect.

De Vlaamse Executieve heeft voorgesteld een paar bochten sneller af te snijden. Dit is positief. Het staat ook in STAR 21 wat de bocht van Leuven betreft. Er zijn echter nog andere bochten met name die van Aarschot. Indien u pleit, mijnheer de Minister, voor een verbinding Antwerpen-Hasselt-Maastricht moet de bocht van Aarschot sneller worden genomen dan nu het geval is.

Ik merk ook een Limburgse teneur in uw advies. Wanneer u voor een verbetering van het spoorverkeer in Limburg pleit, buiten het dubbelspoor Alken-Landen voorzien in STAR 21, dient ook de bocht in Kurringen te worden aangepakt. Dit is

een kleine bocht en er zal dus weinig geld mee zijn gemoeid. Ik durf u aanbevelen ook die bocht te nemen zodat wij sneller Zaventem en Brussel bereiken. *(Applaus)*

De Voorzitter : De heer Ansoms heeft het woord.

De heer J. Ansoms *(op de tribune)* : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik sluit mij aan bij de bedenkingen die collega Didden heeft geformuleerd in verband met het advies maar wens toch het STAR 21-plan even door een Antwerpse bril te bekijken.

Vanuit Antwerpen — wat niet onbelangrijk is wanneer men het over mobiliteitsbeheersing heeft — willen wij een drietal wensen formuleren met name, één, een verbetering van het goederentransport; twee, een oost-westverbinding en drie een uitbouw van het stadsspoorverkeer in Antwerpen.

Vooreerst wil ik het hebben over STAR 21 en het goederentransport. In zijn toekomstplan geeft de NMBS veel te weinig aandacht aan het goederentransport per spoor. Voor een grote havenstad als Antwerpen heeft dat bijzonder negatieve gevolgen. Nu reeds worden de vlotte verbindingen tussen de haven en het hinterland vanuit het oogpunt bereikbaarheid bedreigd.

De congestie in het Antwerpse is in grote mate terug te brengen tot een gebrek aan vervoersinfrastructuur ten behoeve van het goederentransport, weliswaar gecombineerd met het woon-werkverkeer naar en in het Antwerpse. Op deze wijze kan, gezien de hallucinante groeiprognozes inzake verkeer — die gaan tot 70 ten honderd tegen het jaar 2010 — de Antwerpse regio haar grote troefkaart, met name haar strategische ligging, geheel of gedeeltelijk verliezen.

Daarom ook dient de bediening per spoor van de Antwerpse haven te worden veilig gesteld. Daarvoor moet een zo direct mogelijke aansluiting richting Linkeroever worden voorzien. Na de historische vergissing van Minister De Croo in verband met het schrappen van een mogelijke

Ansoms

spoortunnel in combinatie met de Liefkenshoektunnel, dient deze leemte op korte tijd te worden weg-gewerkt.

Ten tweede, het vormingsstation Noord dient grondig en in een versneld tempo te worden gemoderniseerd. De huidige moderniseringswerken vorderen echt te traag.

Ten derde, indien de lijn 12 in aanmerking zou komen voor de STT — waar wij geen voorstander van zijn, want wij verkiezen, als de STT wordt aangelegd, nog altijd de Havenweg — dan dient men voor het goederen-transport alternatieven te zoeken. In dat geval pleiten wij voor een korte verbinding van ongeveer zes kilometer tussen BASF en de lijn Vlissingen-Roosendaal.

Bovendien is het voor de regio Antwerpen belangrijk dat de IJzeren Rijn blijft behouden en wordt gemoderniseerd. STAR 21 voorziet een concentratie van de goederentracés in Wallonië, de Athus-Meuselijn en alle relaties met Duitsland via Montzen.

Dit is voor Antwerpen onaantvaardbaar. Op deze wijze wordt immers een belangrijke routeverlenging ingevoerd op het verkeer tussen de Vlaamse haven Antwerpen en het noordoosten van het hinterland, net dat waar de concurrenten van Antwerpen, Rotterdam, Hamburg en Bremen actief zijn. Men mag zich eraan verwachten dat de Nederlandse Spoorwegen niet geneigd zullen zijn tot medewerking. Er ligt dus een belangrijke verantwoordelijkheid bij de Europese Gemeenschappen en meer bepaald bij de Europese Commissaris voor Transport Karel Van Miert, om daarover een objectieve studie te laten uitvoeren en zelfs de investering gedeeltelijk in Europees verband te laten financieren. Wij blijven erbij dat de modernisering van de IJzeren Rijn zo spoedig mogelijk moet worden aangepast.

Inzake de oost-westverbinding kan ik zeggen dat het huidige IC-IR systeem voor Antwerpen goed functioneert, met uitzondering van de verbinding

naar Hasselt en met Oost-Nederland en Duitsland. Behalve de positieve consequenties van de aanleg van de noord-zuidverbinding in Antwerpen, schrijft de NMBS in haar plan geen spectaculaire wijzigingen in met betrekking tot de regio. Alleen de lijn Antwerpen-Brussel zal op IC+ worden gebracht.

Met het groeiende verkeersvolume voor ogen kan het niet anders dan dat de NMBS ook een belangrijk marktaandeel verwerft op de oost-westas in Vlaanderen. Wij vragen dus dat zo spoedig mogelijk ook die as op IC+ plus wordt gebracht en dat houdt uiteraard verband met de bijkomende tunnel onder de Schelde.

Inzake het stadsvervoer citeert STAR 21 slechts vaag een stads-spoordienst te Antwerpen, vrijwel samen met Luik. Nochtans bestaan er hier mogelijkheden op bepaalde lijnen. Uiteraard dient de planning van zulk stadsspoorverkeer te gebeuren in coördinatie met de maatschappijen voor stads- en streekvervoer. In die zin is het misschien nog gelukkig dat STAR 21 vaag blijft inzake stads-spoorverkeer rond Antwerpen, zodat nog een en ander mogelijk is. De interessantste lijnen die in aanmerking komen, lijken mij lijn 12 Antwerpen-Essen, lijn 14 Antwerpen-Lier en lijn 27 Antwerpen-Boom te zijn.

Ik zou daarop verder kunnen doorgaan, maar beperk mij tot deze drie punten.

Het uiteindelijk advies, dat ons zopas werd medegedeeld, is in elk geval beter dan wat we een veertiental dagen geleden via de pers konden vernemen. Er werd rekening gehouden met sommige van onze wensen, maar toch onvoldoende.

Wij stellen vast dat de verbetering van de oost-westas daarin werd opgenomen. Dat is dus positief.

De bijkomende spoortunnel onder de Schelde werd té voorzichtig geformuleerd. Men spreekt immers over het aanvatten van een studie. Wij hadden liever reeds het inschrijven van de principiële beslissing.

De IJzeren Rijn wordt vermeld, maar eveneens defensief: „Er mogen geen

beslissingen getroffen worden die een mogelijke toekomstige aanleg in 't gedrang brengen". Wij vragen een offensieve aanpak vanwege de Vlaamse Executieve.

De andere Antwerpse wensen vinden wij niet of onvoldoende concreet terug in dit advies. Uiteraard betreuren wij dit ten zeerste. Wij zullen dan ook niet nalaten, waar wij kunnen, te blijven pleiten voor een meer Antwerpse inbreng in het STAR 21-plan.

De Voorzitter : Minister Sauwens heeft het woord.

Minister J. Sauwens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, er werden inzake de procedure een aantal vragen gesteld.

Ik deel u mede dat ons advies werd gevraagd in november 1989. Ik heb de diverse instanties verzocht hun advies te formuleren, onder meer aan de vervoermaatschappijen. Ook de collega's Kelchtermans en Walt Niel, respectievelijk verantwoordelijken van Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening, werden bij de besluitvorming betrokken. Ook de SERV werd om advies gevraagd.

Uiteindelijk heb ik mijn voorstel van advies op 16 mei bij de Executieve ingediend. Buiten mijn medeweten is dit advies in de kranten verschenen. Het was niet mijn bedoeling een persoonlijk advies te formuleren. Integendeel, ik heb na een zeer lange en doorzichtige besluitvorming uiteindelijk een advies geformuleerd. Dit werd in een interkabinettenwerkgroep verfijnd en het werd uiteindelijk vorige week goedgekeurd.

Zowel het Waalse als het Brusselse Gewest hebben pas in mei hun advies overgemaakt. Bovendien was er een permanent overleg met Minister van Verkeer Dehaene teneinde dit advies tijdig en binnen de planning te kunnen geven.

Wij menen dat in het kader van het toekomstig mobiliteitsbeleid Vlaanderen — dat heeft enige tijd in beslag genomen — waarvoor eerlang ons eerste rapport Verkeers- en Vervoerplan Vlaanderen zal worden medegedeeld, er een zeer groot belang

Sauweus

wordt gehecht aan de uitbouw van een degelijk spoorwegnet. Het advies inzake STAR 21 is uiteindelijk geprojecteerd op de achtergrond van het Verkeers- en Vervoerplan. Het zal de basis moeten vormen van een degelijk uitgebouwd spoorwegnet. De spoorwegen, alsook het stads- en streekvervoer, zullen in het mobiliteitsgebeuren een belangrijk onderdeel vormen. Zij zullen op een niet onaanzienlijke manier een bijdrage moeten leveren tot het pakket maatregelen in het kader van de mobiliteit en vooral voor de beheersing van het pendelverkeer, waar de grote problemen zich situeren.

Ik wens erop te wijzen dat, met of zonder de uitvoering van STAR 21, het overgrote deel van de globale mobiliteitsgroei opgevangen wordt door het stijgend privé-autoverkeer. Tevens onderstreept de Executieve dat, in dit kader, slechts door een sterke samenwerking tussen de verschillende gemeenschappelijke vervoersmodi, synergetische positieve effecten kunnen worden gecreëerd.

STAR 21 dient dan ook via een aanpasbare meerjarenplanning te worden ingepast in het Verkeers- en Vervoerplan Vlaanderen, wat uiteindelijk mede de basis moet vormen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Thans wens ik in te gaan op een aantal gedane suggesties, ook wat het taalgebruik betreft. Ik heb de paragraaf in punt 2, waarnaar u hebt verwezen ook driemaal moeten lezen. Ik ben het met u eens dat ter zake meer zorg aan de taal moet worden besteed. Het komt vaak voor dat, bij het zoeken naar een consensus in een bepaalde werkgroep, de duidelijkheid, de doorzichtigheid en vaak ook de zinsbouw te wensen overlaat.

U hebt terecht gewezen, mijnheer Didden, op de problematiek van de luchtvaart en de regionale luchthavens. Dit wordt in de Commissie besproken. Het al dan niet invoeren van de SST en de vorm ervan zullen mede bepalen in welke mate de burgerluchtvaart in onze regionale luchthavens al dan niet zal groeien. Ter

zake is er een rechtstreeks verband.

Bovendien sluit ik mij aan bij uw pleidooi voor een betere benutting van de waterwegen. De infrastructuur zou een verdubbeling van de groei moeten kunnen opvangen, zonder dat wij ter zake extra investeringen moeten doen, wat voor het openbaar vervoer en het gemeenschappelijk vervoer wel het geval zal zijn. De aangroei van één jaar autoverkeer opvangen, brengt ons tot een quasi verdubbeling — althans volgens de specialisten — van het aanbod.

U hebt gelijk wanneer u stelt dat de spoorwegen én inzake personenvervoer én inzake goederenvervoer, een uitermate belangrijke rol spelen. Het is ook zo dat STAR 21 te veel in de lijn ligt van de klassieke politiek die de spoorwegen hebben gevoerd en te centralistisch is uitgebouwd. Het is ook als dusdanig omschreven. Het feit dat Vlaanderen slechts twee grensoverschrijdingen met Nederland heeft en dat Wallonië met Frankrijk, Duitsland en Nederland er bijna 10 heeft zijn cijfers die voor zich spreken.

Ik meen dat wij, als centrum van Europa, met Brussel als hoofdstad, rekening houdend met de enorme mogelijkheden die dit biedt, grensoverschrijdend moeten durven denken.

Uw pleidooi voor een betere inschakeling van het station-Zaventem lijkt mij belangrijk. U sprak over een aantal bochten. Als politici mogen wij evenwel niet te veel bochten nemen. Men moet inderdaad voortdurend betrokken zijn bij het investeringsbeleid van de spoorwegen, ook na de staatshervorming en zelfs al vallen de spoorwegen nog steeds onder de bevoegdheid van de nationale Regering. Vandaar ook het belang van uw betoog. Deze betrokkenheid moet niet alleen gebeuren op een passieve manier — dus enkel wanneer vragen worden gesteld — maar op een permanente wijze, vertrekkend vanuit de behoeften die Vlaanderen voor de toekomst formuleert. Het is belangrijk dat een bespreking ten gronde wordt gevoerd over het Verkeersplan-Vlaanderen en dat daarbij onze

verlangens ten opzichte van de federale Regering en de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen op het vlak van het voorstadsverkeer, van het goederentransport en de betere verbindingen aan bod komen.

De heer Ansoms gaat ervan uit dat een aantal zaken te voorzichtig worden geformuleerd. Wij wensen de dialoog met de federale verantwoordelijken open te houden. Het gesprek verloopt goed. De doelstellingen, zowel van de federale verantwoordelijken als van de Vlaamse Regering, worden op dezelfde wijze geformuleerd. In de praktijk lopen wij soms naast elkaar, maar de dialoog tussen de beleidsverantwoordelijken en de diverse vervoermaatschappijen moet tot een beter beleid in België kunnen leiden. Ik ben ervan overtuigd dat wij ter zake goede resultaten zullen bereiken.

De heer Ansoms had het ook over een aantal Antwerpse problemen. Net vóór de opening van de Liefkenshoek-tunnel betreuen wij ook dat er geen spoortunnel werd voorzien. In ons advies pleiten wij voor het aanbrengen van een spoortunnel. De oost-westverbinding is volgens mij één van de prioriteiten. Ook ik pleit ervoor dat de verbinding Limburg-Antwerpen — of omgekeerd — zou worden vergemakkelijkt. Dit komt in het advies van de Executieve duidelijk tot uiting.

Ik erken de problematiek van het voorstadsverkeer en van de Antwerpse agglomeratie. Momenteel is onze ambitie — en ik noemde het ooit onze preventie — vanuit onze nieuwe bevoegdheden op het vlak van Ruimtelijke Ordening, Leefmilieu en Infrastructuur het probleem van de mobiliteit met al haar facetten te bespreken in een rechtstreeks gesprek tussen de Vlaamse Raad en de nationale Regering. Hetzelfde zal moeten gebeuren tussen de Vlaamse Raad en de Europese verantwoordelijken, gezien de toenemende internationale mobiliteit. (*Applaus*)

De **Voorzitter** : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer P. Breyne tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, en de heer L. Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de financieringsmiddelen voor sociale huisvesting en meer bepaald de financiële problemen van het Vlaams Woningfonds

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Breyne tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, en de heer Walt Niel, Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, over de financieringsmiddelen voor sociale huisvesting en meer bepaald de financiële problemen van het Vlaams Woningfonds.

De heer Geens zal eveneens antwoorden namens de heer Walt Niel

De heer Breyne heeft het woord.

De heer P. Breyne (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, bij herhaling werd de laatste maanden vanuit de Commissie voor Huisvesting en Ruimtelijke Ordening de alarmklok geluid omtrent de al te beperkte investeringsmogelijkheden waarmee de diverse instellingen, die namens de overheid bedrijvig zijn in de sector van de sociale huisvesting, te kampen hebben. Deze constatering dringt zich des te meer op wanneer men op hetzelfde ogenblik vaststelt dat een nieuwe impuls inzake sociale huisvesting door velen wordt aangezien als één van de voornaamste, zonet de voornaamste hefboom om tegemoet te komen aan bepaalde acute maatschappelijke problemen. Ik moge in dit verband verwijzen naar het recente tweede rapport van de Koninklijke Commissaris voor de Migranten.

In algemene zin blijkt uit een enquête van de NMH bij haar erkende vennootschappen dat de totale actuele behoefte aan nieuwbouw en renovatie in Vlaanderen werd becijferd op 53 miljard frank. Ook als men dit cijfer wellicht enigszins moet nuance-

ren — en uiteraard kan niet alles in een paar jaar worden gerealiseerd — is het een indrukwekkend cijfer, zeker wanneer men de vergelijking maakt tussen hetgeen tien jaar geleden mogelijk was en wat nu nog mogelijk is.

Ook omdat de Gemeenschapsminister van Huisvesting deze ontoereikendheid via de klassieke financieringsstelsels onderkent, heeft hij — mijns inziens — gezocht naar formules voor een zogenaamde alternatieve financiering van de sociale huisvesting. Wij hopen samen met hem dat het experimenteel systeem dat de Vlaamse Executieve onlangs heeft gelanceerd een aanloop vormt tot een meer definitief systeem waardoor belangrijke volumes particuliere spaarmiddelen worden gedraïneerd naar sociale doelstellingen zoals de huisvesting, met eerbiediging van de basiselementen van een echt sociale huisvesting.

Het is inmiddels evident dat, in het licht van de budgettaire schaarste, een selectiviteit aan de dag moet worden gelegd. Die selectiviteit betreft in de eerste plaats de sociaal zwakste bevolkingscategorieën. Hiertoe moet prioritair de sociale huursector supplementaire mogelijkheden krijgen. Een tweede selectiviteitscriterium betreft de objectieve noodwendigheden, gebaseerd op demografische gegevens en gegevens van kwaliteit en kwantiteit van het huidig woningenbestand in bepaalde steden en streken. In dit licht kan ik er inkomen en goedkeuren dat bij de begrotingsaanpassing 1990 500 miljoen frank vastleggingskredieten en 100 miljoen frank ordonnanceringskredieten werden ingeschreven voor initiatieven van de maatschappijen van de NMH in de steden Gent en Antwerpen.

De door de Commissie van Huisvesting einde 1989 eenparig en op mijn initiatief aangenomen resolutie was echter duidelijk ruimer gesteld. Ook de andere instellingen die actief zijn in de sociale huisvesting komen in sommige van hun werkzaamheden tegemoet aan de noden van bepaalde segmenten van onze bevolking die als even prioritair kunnen worden aangezien.

In deze context wil ik vandaag speciale aandacht vragen voor de problemen waarmee het Vlaams Woningfonds momenteel wordt geconfronteerd. Het primair streefdoel van een huisvestingsbeleid bestaat erin dat elk gezin over een volwaardige aangepaste woning beschikt. Een verantwoord huisvestingsbeleid kan dan ook niets anders dan een gezinsdimensie hebben. Ook de Koning Boudewijnstichting heeft in zijn studie Toekomstvisie op een sociaal woonbeleid in Vlaanderen het inkomen en de gezinssamenstelling als relevante categorieën van een modern huisvestingsbeleid erkend.

Het Vlaams Woningfonds komt bij uitstek aan dit objectief tegemoet vermits haar doelgroep uitsluitend bestaat uit minderbegoede grote gezinnen. Haar systeem is voornamelijk het gezinsvriendelijk hypothecair krediet. Zij heeft sedert 60 jaar met dynamisme en zin voor initiatief meegewerkt aan een sociaal en toekomstgericht Vlaams huisvestingsbeleid. De aanpak van het Vlaams Woningfonds wordt bovendien gekenmerkt door een sociale begeleiding van de kandidaat-kopers en uiteraard het kindvriendelijk karakter van de kredietverlening. Daarom kreeg deze instelling terecht, in oktober 1988, de Prijs van de Vlaamse Gemeenschap. Daarenboven is zij — zoals Minister Walt Niel op 29 september 1989 terecht verklaarde — het goedkoopste instrument ter zake in zijn beleid.

In het regeerakkoord van de huidige Executieve werd een principiële verklaring opgenomen, waaruit mocht worden afgeleid dat de verdere activiteit van het Vlaams Woningfonds onverminderd zou worden gewaarborgd. Er wordt met name uitdrukkelijk gesteld dat „het Vlaams beleid inzake huisvesting de gezinnen een reële keuze moet bieden tussen eigendomsverwerving of het huren van een woning en dat bijzondere aandacht en ondersteuning dient te worden besteed aan onder andere grote gezinnen”. Grote gezinnen blijven dus een belangrijke doelgroep voor het sociaal woonbeleid in Vlaanderen.

Wat sedertdien gebeurde doet echter

Breyne

twijfelen aan de gangbare interpretatie van deze beginselverklaring. Iedereen weet dat 1989 een jaar is geweest van sterke aangroei van de bouwactiviteit in het algemeen. Onvermijdelijk had dit een invloed op het aantal leningsaanvragen bij het Vlaams Woningfonds.

In 1989 werd oorspronkelijk, zoals trouwens in 1988, een investeringscapaciteit toegekend van 4 miljard frank. In het eerste semester 1989 werden bij het Woningfonds echter gemiddeld 258 leningsaanvragen ingediend, een recordcijfer. In plaats van de investeringscapaciteit op te voeren, werd echter door de Executieve beslist tot een verlaging tot 3,220 miljard frank.

Het gevolg was dat allerhande drastische beperkingen moesten worden doorgevoerd — geen overname van schulden meer, geen toelating meer tot waarde-overschrijding, prioriteit voor de grootste gezinnen vanaf 4 kinderen, enz. — waardoor uiteraard de belangstelling bij de gezinnen begon te dalen.

In het tweede semester 1989 en ook het eerste semester 1990 bereikte het aantal aanvragen gemiddeld nog ongeveer 180 per maand. Toch moesten einde 1989 nog bijna 1500 niet gehonoreerde leningsaanvragen, voor een bedrag van bijna 3 miljard F, worden overgeheveld naar dit dienstjaar. De overgeheveld dossiers van 1989 vertegenwoordigen dan ook een beduidend hoger bedrag dan wat momenteel wordt vrijgegeven voor de schijf van het eerste semester 1990, met name ongeveer 1,6 miljard frank. Het nodige volume voor één jaar wordt nu, op basis van het huidige aantal aanvragen, geraamd op ongeveer 4,5 miljard frank.

Noodgedwongen is men tot een situatie gekomen dat, behoudens hoge uitzonderingen, geen leningen meer kunnen worden toegestaan aan gezinnen met slechts 3 kinderen, wat moeilijk houdbaar is in het licht van de statutaire doelstellingen van het Woningfonds. Als noodoplossing heeft het Woningfonds dit jaar reeds ongeveer 800 miljoen frank vrijgege-

ven uit de eigen reserves, als een soort prefinanciering. Die reserves zijn in feite bestemd om de eigen verplichtingen te kunnen blijven nakomen. Dit gebeurde, omdat de nieuwe intrestvoorwaarden nog steeds niet zijn vastgesteld, aan de voorwaarden die verleden jaar van kracht waren, zodat in feite het Fonds zelf die leningen voor de ganse duur ervan subsidieert a rato van 2 à 3 procent. Dit alles zijn noodmaatregelen, die op termijn het financieel draagvlak van het Woningfonds zelf ernstig zullen aantasten.

Ten slotte leidt deze situatie tot zeer lange en onbepaalbare wachtermijnen voor de kandidaat-ontleners. Het gaat in essentie om grote gezinnen met een bescheiden inkomen, die soms bepaalde verplichtingen hebben hun huurwoning op een bepaald ogenblik te verlaten, die contractuele engagementen hebben aangegaan ten opzichte van aannemer en architect en die in vele gevallen in die omstandigheden overbruggingskredieten moeten aangaan aan 13 à 14 ten honderd of verwijlrenten moeten betalen aan bijna 12 ten honderd en hierdoor niet zelden zelf in grote financiële problemen terechtkomen.

Daarnaast is er het probleem van het tussenkomstpercentage in de rentelast van de obligatieleningen, Medio 1989 besliste de Executieve dit percentage te beperken tot maximum 5 procent. Voordien droeg het Woningfonds zelf enkel een vaste tussenkomst. Ik ben ervan overtuigd dat geen enkel lid van de Executieve — en in ieder geval niet de beide Ministers tot wie deze interpellatie gericht is — hiermee de bedoeling hadden de werking van het Vlaams Woningfonds te ontredderen. Op dat ogenblik was het renteniveau voor de obligatieleningen trouwens slechts ongeveer 8,5 ten honderd zodat de tussenkomst van het woningfonds en haar ontleners zich op een redelijk peil bevond. Inmiddels is het renteniveau echter opgelopen tot 10,5 à 11 ten honderd, zodat het Vlaams Woningfonds nu ongeveer 6 ten honderd tussenkomst te dragen heeft en daarenboven het risico loopt van de vijfjaarlijkse herziening.

Dit zal ongetwijfeld een negatieve weerslag hebben op de aan de ontleners aangerekende intresten. De basisfilosofie van het Woningfonds, namelijk aan de grote gezinnen leningen toestaan aan lage en vaste rentevoeten, komt hiermee in het gedrang. Het Fonds zal echter gedwongen worden zijn leningen met wellicht 3 ten honderd gemiddeld te verhogen, wat een renteniveau geeft dat hoger ligt dan wat andere maatschappijen, bijvoorbeeld de Nationale Landmaatschappij, waar er geen vereiste is gesteld van minimum 3 kinderen ten laste, kunnen bieden. De context van dit jaar is niet meer de context waarin de principiële beslissing van 1989 werd getroffen. Daarom durf ik aandringen op een herziening van deze beslissing, wellicht in de richting van een compromisformule die de budgettaire beperktheden van het Vlaamse Gewest verzoent met de noodzaak van een continuïteit van de werking van het Vlaams Woningfonds in het kader van zijn specifieke opdrachten.

De Voorzitter : Mijnheer Breyne, wil u besluiten ?

De heer P. Breyne : Mijnheer de Voorzitter, als u mij nog even toestaat, ik heb het nog niet gehad over de andere activiteit van het Vlaams Woningfonds, met name de zogenaamde huurhulp, waarbij woningen worden gekocht, gebouwd en gesaneerd in de geest van de prioriteiten van het beleid van de Vlaamse Executieve. Ook u weet dat het Vlaams Woningfonds telkens en op een dynamische manier heeft ingespeeld op de beleidsopties en de initiatieven van de Executieve. Het Woningfonds heeft reeds belangrijke concrete initiatieven ter zake genomen in woongebieden van onder meer Gent en Antwerpen. In Limburg is men bezig, in Beringen, Maasmechelen en Genk, in een uniek samenwerkingsverband met de Kempense steenkoolmijnen, met het bouwen van nieuwe woningen en het renoveren van de bestaande duplexwoningen, om te verhelpen aan de bedreigde woonsituatie van de Limburgse mijn-cités ten gevolge van de herstructurering van de mijnnijverheid. In één van de voorstellen in het laatste rap-

Breyne

port van Koninklijk Commissaris Mevrouw D'Hondt wordt gesteld dat, „de huurhulpactiviteiten van het Woningfonds moeten worden uitgebreid” en „dat de formule van het renoveren en verkopen op een veel grotere financiële steun van het gewest moet kunnen rekenen”. Spijtig genoeg heeft men echter omwille van de inkrimping van het investeringsvermogen sedert midden 1989 ook hier alle nieuwe initiatieven moeten terugschroeven of geplande werken moeten stopzetten.

Wij hopen dat ook voor dit aspect van de werking van het Woningfonds deze activiteit spoedig opnieuw tot haar normaal ritme kan worden gebracht.

Deze interpellatie was niet bedoeld als een rekwisitoor. Ik weet dat u, Voorzitter van de Executieve, en uw collega van Huisvesting het Woningfonds waarderen en een warm hart toedragen. Dat heeft u trouwens beiden zelf verklaard naar aanleiding van de plechtigheden van zestig jaar Woningfonds. Ik weet ook dat binnen een gegeven budgettaire ruimte niet alles tegelijkertijd kan worden gerealiseerd.

Ik dacht echter dat het niet onnuttig was vandaag speciale aandacht te vragen voor een sector die de jongste 10 jaar niet meer de minimale middelen heeft gekregen die hij nodig had, met name de sociale huisvesting en in die sector voor een instelling die omwille van zijn specifiek financieringssysteem momenteel werkelijk in ademnood verkeert. Ik durf erop betrouwen dat uw antwoord nieuwe perspectieven zal bieden, vooral voor de mindervermogenende grote gezinnen van Vlaanderen, die terecht rekenen op onze en uw daadwerkelijke ondersteuning.

De Voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer H. De Loor (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Ministers, geachte collega's, vorig jaar werd inderdaad, zoals collega Breyne daarnet heeft gezegd, naar aanleiding van de bespreking van de

begroting 1990 door de CVP, SP, PVV, en VU een voorstel van resolutie neergelegd, waarmede bij de Vlaamse Executieve werd aangedrongen om via de gebruikelijke en/of nieuwe financieringstechnieken de investeringsmiddelen in de sector van de sociale huisvesting op een betekenisvolle wijze te verhogen.

Tijdens de openbare vergadering van 15 december 1989 sprak de Commissievoorzitter en dit namens alle leden de hoop uit dat deze resolutie aan de Executieve de inspiratie en de kracht zou geven om nieuwe technieken en nieuwe middelen te vinden, teneinde de malaise in de sociale huisvestingssector te doorbreken.

Sindsdien zijn de problemen in deze sector er evenwel niet op verminderd : de leegstand blijft even groot, de wachtlijsten van kandidaat huurders blijven aangroeien en de beschikbare middelen blijven te beperkt.

Tijdens de bespreking van de aanpassing van de uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1990 is ook tot uiting gekomen dat er een gevoelige achterstand bestaat bij de uitbetaling van de stads- en dorps herwaarderingspremies.

Wil men aan al deze problemen tegemoetkomen dan moeten de middelen die de Vlaamse Executieve op de komende begroting dient uit te trekken, zodanig verhoogd dat er bij een volgehouden inspanning op vijf jaar tijd zo'n 20.000 sociale woningen kunnen bij komen.

Wij kunnen ons aansluiten bij de vraag van collega Breyne betreffende het verhogen van de investeringscapaciteit van de diverse bestaande instellingen in de sociale huisvestingssector. Wij zijn echter van oordeel dat de middelen die het Vlaamse Gewest uittrekt in de eerste plaats moeten gaan naar degenen die op de woningmarkt moeilijk aan hun trekken komen, vooral omdat hun inkomen te laag is. Het betekent dat wij als SP opteren om de eerstkomende jaren de klemtoon te leggen op de sociale huursector.

Het verheugt ons dat de heer Breyne er in zijn interpellatie ook de nadruk heeft op gelegd. Het moet echter gebeuren zonder de eigendomsverwerking totaal te negeren.

Het is een feit dat als de financiële middelen schaars of onvoldoende zijn om een algemene wederopbloei tot stand te brengen, men noodgedwongen prioriteiten moet leggen. De SP durft die leggen en zegt daarom dat er in de toekomst vooral bijzonder aandacht moet worden besteed aan de sociale huursector. (Applaus)

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik heb grote waardering voor de manier waarop de heren Breyne en De Loor het probleem van de sociale huisvesting, inzonderheid van het Vlaams Woningfonds, hebben naar voren gebracht. Hun bekommernis is ook de mijne. Ik zou ter zake een aantal cijfers en beslissingen in herinnering willen brengen.

Ten eerste, hebben wij bij de opmaak van de begroting 1989 een algemene beperking ingevoerd van het investeringsprogramma waardoor de oorspronkelijke leningsmachtiging van het Fonds werd teruggebracht van 4 miljard naar 3,220 miljard. Ik vestig er evenwel de aandacht op dat de machtiging tot 4 miljard door de opeenvolgende Executieven was gedreven. Trouwens, de heer Breyne die zelf bevoegd is geweest voor de sector huisvesting, zal dit kunnen bevestigen.

Relatief gezien hebben wij in het geheel van de investeringen van de Vlaamse Gemeenschap altijd zeer veel aandacht — terecht want wij beschouwen een goede huisvesting in Vlaanderen als een prioriteit — besteed aan de sociale woningbouw. Vergelijkt men dit met bijvoorbeeld Wallonië, waar het Gewest gedurende jaren de sociale woningbouw niet meer op de investeringsprogramma's heeft ingeschreven, dan wordt het verschil in benadering zeer groot.

Niettemin hebben wij de algemene

Geens

regel om te besparen ook in deze sector toegepast en een verlaging van het investeringsprogramma doorgevoerd. Zo zal het investeringsprogramma voor 1990 gelijk zijn aan het gereduceerde programma van 1989.

Wanneer ik spreek over investeringsprogramma, is dit in feite een oneigenlijke term. Het gaat immers niet om een investeringsprogramma als dusdanig, maar om een machtiging van leningen voor het Vlaams Woningfonds. Zoals de heer Breyne daarnet ook heeft aangehaald, is een dergelijk systeem van de ondersteuning van de sociale huisvesting het goedkoopste voor de begroting. Het is daarenboven gericht op een specifieke groep gezinnen die de grootste aandacht van de overheid verdienen en draagt in belangrijke mate bij tot de bevordering van het woningbezit. Gezinnen kunnen op die manier een eigen woning in eigendom verwerven, wat ook, beheersmatig, na de verwerving, een goedkopere formule is dan de huurbouw. Zo realiseren wij het in Vlaanderen steeds gehuldigde principe om eigendomsverwerving te verkiezen boven huurwoningen.

Morgen zal de Executieve een beslissing nemen in verband met de toekenning van een leningsmachtiging aan het Vlaams Woningfonds en dit voor de totaliteit van het programma, namelijk ten belope van 3,220 miljard waaraan de waarborg van het Gewest wordt gehecht. Dan zullen de meest nijpende problemen, die van de thesaurie, grotendeels zijn verholpen. Blijft dan nog het budgettair probleem.

Ik kan u ook meedelen dat de Minister van Huisvesting, de heer Walt Niel en ikzelf aan het Vlaams Woningfonds de toelating hebben gegeven om 400 miljoen van hun reservefonds aan te wenden voor de huurhulpoperatie waarop ook de interpellanten de nadruk hebben gelegd in het kader van de integratie van migranten.

Ik ga er wel van uit dat dit een specifieke aanduiding is van de aanwending van dit bedrag. Men mag daaruit niet concluderen dat op die manier

het investeringsprogramma voor het Woningfonds werd opgevoerd. Dit is vastgesteld op en blijft 3,220 miljard.

Mijn collega Walt Niel heeft tijdens de opmaak van de begroting, zowel die van 1990 als bij de aanpassing van de begroting voor 1989 aangedrongen op een aanzienlijke verhoging van die bedragen tot vijf miljard, zich daarbij steunend op een advies van de Commissie voor de Huisvesting. Ik heb daar alle sympathie voor, maar dit is onmogelijk. Ik heb reeds gezegd dat wij voor de sector huisvesting in het kader van het geheel van de investeringen, waar wij in globaliteit de bedragen om budgettaire redenen, aanzienlijk hebben moeten terugschroeven, een gunstregeling hebben getroffen. Wij hebben ook, bij dezelfde gelegenheid, de tussenkomst in de rentelast gewijzigd — terecht — en gebracht op de helft van de marktrente met een maximum van 5 ten honderd.

De vroegere regeling die erin bestond dat het Vlaamse Gewest tussenkwam voor een fors bedrag, had natuurlijk tot gevolg dat een wijziging

van de rentelast uitsluitend ten goede kwam van de gezinnen.

Ik kan u een voorbeeld geven dat eigenlijk weinig realistisch is. Veronderstel dat de reële rentelast op de kapitaalmarkt beneden de 5 ten honderd valt, dan zou in het vroegere systeem de betrokkene ontlener zelfs geen enkele interest hebben betaald. De regeling, die trouwens vroeger ook bestond, met name dat de tussenkomst van de overheid schommelde in verhouding tot de reële rentevoet, hebben wij opnieuw ingevoerd. Wij leven nu in een periode van hoge rentevoeten.

De heer J. De Seranno : Geldt dat ook voor de aanvragen die zoveel maanden binnen zijn, dus voor de gezinnen die toen een lening hebben aangevraagd en die nu in een hogere rentevoet zouden vallen met een lagere tussenkomst van de Executieve ?

Minister G. Geens : In onze beslissing hebben wij daaraan gedacht en overeenkomstig gehandeld. Ik wou enkel onderstrepen dat een stijging van de rentelast niet alleen op de

VU-fractievoorzitter P. Van Grembergen (staande) wisselt van gedachten met Minister J. Sauwens (VU). Eerstgenoemde interpeleerde de Voorzitter van de Executieve over de afwezigheid van de Minister van Cultuur op Taalunievergaderingen

Geens

overheid mag worden verhaald. Wij hebben het risico hier gedeeld, **zoniet** komt u tot een volledig onlogische situatie.

Wat de verdere ontwikkeling betreft zal de Minister bij de bespreking van de begroting — dat blijkt trouwens uit de voorstellen die hij heeft ingediend — aandringen op een hoger leningsplafond en op hogere programma's voor de Vlaamse huisvestingsmaatschappijen.

Ik moet u niet zeggen wat daarvan het resultaat zal zijn. Het is echter nogal evident dat wij niet welkdanig investeringsprogramma kunnen verhogen wanneer dit tot gevolg heeft dat de budgettaire lasten van de Vlaamse Gemeenschap buiten haar middelen wordt bezwaard. In het andere geval gaan wij de weg op van een bijkomende rentesnieuwbal. Dan zijn wij er zelf de oorzaak van dat hogere rentevoeten moeten worden betaald. Wij moeten er toch eens van uit gaan dat de hoge rentevoeten in dit land het gevolg zijn van de slordige toestand waarmee de openbare financiën werden behandeld wat deze kwalijke resultaten tot gevolg had.

Wel is aan de Minister van Huisvesting de opdracht gegeven om het geheel van onze tussenkomsten in de sector huisvesting te evalueren. Aangezien er nu vele verschillende vormen van tussenkomst bestaan is het nodig het resultaat van elk na te gaan om in de toekomst de middelen op de meest efficiënte manier in te zetten. Bij de toekenning van overheids-hulp moet overigens niet alleen rekening worden gehouden met de toestand op het ogenblik van de aanvraag, maar ook met de ontwikkeling van de inkomens. De voorwaarden moeten tijdens de loop van de lening kunnen worden gewijzigd. Om prioriteiten vast te leggen voor de toekomst moet je evenwel eerst een evaluatie hebben van de huidige formules.

Ik wil ook beklemtonen dat het sociale huisvestingsbeleid er vandaag heel anders uitziet dan tien jaar geleden. Tien jaar geleden deden wij vooral een grote inspanning voor sociale

woningbouw voor grote en jonge gezinnen. Nu is er eveneens een grote inspanning voor de bouw van **bejaardenflats**.

Het sociale huisvestingsbeleid heeft veel meer dimensies gekregen dan vroeger. Wij hebben niet alleen een zeven à acht systemen, maar we werken ook voor meer bevolkingsgroepen. Rekening houdend met al deze aspecten moet de globale aanpak opnieuw worden gedefinieerd.

Gelukkig is er ook een oplossing gekomen voor de lasten van het verleden. Onze financiële situatie is er niet gemakkelijker op geworden, maar we weten waar we aan toe zijn. Het is een lange strijd geweest, maar we hebben uiteindelijk gelijk gekregen. Ingevolge het Catharina-akkoord moet het Vlaamse Gewest 43 ten honderd van deze lasten voor zich nemen in plaats van de 53 ten honderd die door de andere Gewesten altijd maar was voorgesteld omdat dit zagezegd overeenstemde met de verdeelsleutel voor de gewestelijke fiscaliteit. Ondanks deze behoorlijke regeling voor de toekomst moeten wij wel formules zoeken die de bestendige verhoging van de lasten ingevolge de prefinanciering tegengaan.

Zoals ik al zei moeten wij het hele pakket van huisvestingsmaatregelen evalueren, maar ik kan de interpellant en de andere sprekers gerust stellen dat het Vlaamse Woningfonds altijd één van onze prioriteiten is geweest en moet blijven.

De Voorzitter : De heer Breyne heeft het woord.

De heer P. Breyne : Mijnheer de Voorzitter, ik dank de Voorzitter van de Executieve omdat hij, ondanks het feit dat hij ook spreekt als Minister van Financiën en Begroting en als hoeder van de budgettaire orthodoxie van zijn Executieve, een aantal gunstige perspectieven heeft geopend. Hij heeft in elk geval bevestigd dat het sociaal gericht huisvestingsbeleid tot de prioriteiten blijft behoren van de Executieve en dat hij de conclusies zal trekken uit wat hier werd gezegd.

In verband met het lastenpercentage

dat de Executieve op zich neemt en de beslissing van 1989 wil ik nog enkele woorden zeggen. In mijn interpellatie heb ik gepleit voor het zoeken naar compromisformules. Men moet niet zo ver gaan dat de ontleners van het Leningfonds in sommige periodes geen enkele last te dragen hebben. Men moet echter ook vermijden dat in periodes met zeer hoge interestvoeten de lasten die op de ontleners worden gelegd een te hoog niveau bereiken, zodat men niet meer kan spreken van sociale leningen.

Er zijn compromisformules mogelijk. Men kan gaan naar vlottende interesten, eventueel met een herziening tijdens de looptijd, waarbij bijvoorbeeld rekening wordt gehouden met het inkomen dat evolueert. Zich beperken tot maximum 5 procent in iedere omstandigheid leidt in sommige gevallen tot onrechtmatige onbillijke gevolgen, zoals dit jaar het geval is.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, ik dank de heer Breyne voor zijn bijkomende vraag. De verantwoordelijkheid ligt voor dit punt bij het Woningfonds zelf. Men kan bijvoorbeeld egalisatieformules vinden voor periodes van lage rente met periodes van hogere rente. Men kan ook binnen het globale pakket van ontleners zoeken naar formules waarbij de leninglast, die ten laste is van de aanvragers, beter wordt gespreid over de verschillende inkomensniveaus. Vraag echter niet aan de politieke macht dat op te leggen. Wij kunnen algemene regels vastleggen. De modaliteiten bepalen van het Vlaamse Woningfonds om de sociale doelstellingen te bereiken is de taak zelf van het Woningfonds. De verantwoordelijkheid ligt daar. Wanneer hij voorstellen in die richting doet zal mij als medewerker op zijn weg vinden.

De Voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer H. De Loor : Mijnheer de Voorzitter, ik dank de Voorzitter van de Executieve voor zijn antwoord. Ik wil echter twee opmerkingen maken.

De Loor

Ten eerste, de Voorzitter heeft gezegd dat in de voorbije jaren wel aandacht werd besteed aan de sociale huisvestingssectoren. Desondanks kent hij de laatste tien jaar een instorting. Om uit die diepe put te raken vragen wij dat er tijdens het opstellen van de volgende begroting speciale aandacht zou worden besteed aan die sociale huisvesting.

Ten tweede, de Voorzitter zegt ook dat beheersmatig de eigendomsverwerving de goedkoopste formule is. Dat zal ik niet tegenspreken. Wij hopen echter dat de Executieve ervan overtuigd is dat niet iedereen bij machte is eigendom te verwerven. Men is bijgevolg verplicht ook aan de sociale huursector te denken voor degenen die financieel niet bij machte zijn om een eigen woning te bouwen of aan te kopen.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, ik heb geen enkel probleem met de tweede opmerking van de heer De Loor. Ons doel is vrijheid van keuze bieden tussen eigendomsverwerving of huur. Het gaat niet alleen om die twee termen. Er bestaan immers verschillende modaliteiten van tussenkomst die elk op zich inwerken op specifieke toestanden.

Wij hebben in het verleden altijd blijven doen aan sociale huisvesting. In Vlaanderen zijn de programma's alles samen genomen niet zoveel verminderd. Men moet voorzichtig zijn met statistieken. De huisvestingsmaatschappijen waren nationale instellingen. In Wallonië heeft men gedurende 7 à 8 jaar geen frank besteed aan sociale huisvesting. Dat heeft een weerslag op de globale activiteit van de sociale huisvestingsmaatschappijen. Regionaal gezien ziet de toestand er anders uit.

Wij moeten zien hoe wij een mouw passen aan de verschillende omstandigheden en hoe wij onze prioriteiten leggen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

ACTUELE INTERPELLATIES

(Regl. art. 77) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de afwezigheid van de Minister van Cultuur op de jongste bijeenkomsten van de organen van de Taalunie en het gebrek aan ernst van de Vlaamse Regering in de betrekkingen met Nederland

Motie van aanbeveling

De Voorzitter : De heer Van Hooiland heeft het woord.

De heer R. Van Hooiland : Mijnheer de Voorzitter, in overeenstemming met artikel 56 van het Reglement dient mijn fractie een motie van aanbeveling in ter afronding van de actuele interpellatie van de heer Van Grembergen.

INTERPELLATIES (Regl. art. 76)

(Voortzetting)

Interpellatie van mevrouw F. Brepoels tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het nemen van concrete initiatieven ter versterking van het Vlaamse karakter van Voeren

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Brepoels tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over het nemen van concrete initiatieven ter versterking van het Vlaamse karakter van Voeren.

Mevrouw Brepoels heeft het woord.

Mevrouw F. Brepoels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, geachte collega's, als Voorzitter van de Vlaamse Regering verklaarde u op 14 februari in deze Raad, naar aanleiding van de regeringsverklaring het volgende : „In de gemeenten met een bijzonder taalstatuut die zich in Vlaanderen situeren, zal de Vlaamse Regering haar volle bevoegdheden kordaat en onverkort

uitoefenen. Daartoe zal zij niet alleen strikt toezicht houden op het bestuurlijk taalgebruik bij de betrokken besturen, maar zal zij eveneens concrete initiatieven nemen om het Vlaams karakter van deze gemeenten te beklemtonen en te versterken.”

Wat het toezicht op het bestuurlijk taalgebruik in Voeren betreft kan de Vlaamse Regering zeker geen lakse houding worden verweten. De bevoegde Minister heeft zich steeds voortreffelijk van zijn taak gekweten. Nochtans werd er tot hiertoe geen enkele sanctie getroffen ten aanzien van een van de Voerense bestuurders ondanks kennelijk wangedrag en machtsmisbruik op verschillende terreinen.

Denk maar aan de verzegeling van de kiesklokjes bij de Europese verkiezingen ; de discriminatie van de Vlaamse verenigingen wat het ontvangen van subsidies betreft ; de weigering van het gemeentebestuur om adressenlijsten ter beschikking te stellen aan het Rode Kruis ; het aanbrengen van straatnaamborden strijdig met de taalwetgeving en het weigeren van de burgemeester om maatregelen te nemen ; het beschadigen en verwijderen van borden van de Vlaamse Gemeenschap ; het verder gebruiken van een stortplaats die door OVAM werd gesloten enzovoort.

De vraag rijst of een louter repressief optreden tegenover de huidige Retour à Liege-meerderheid de beoogde pacificatie tot gevolg zal hebben. Indien men werkelijk het boekje te buiten gaat en onwettige toestanden creëert moet er natuurlijk krachtdadig worden opgetreden.

Maar zou de Vlaamse Regering daarnaast niet officieel pogingen moeten ondernemen om met het Voerens College duidelijke afspraken te maken op de verschillende beleidsterreinen zoals dit voortdurend gebeurt met andere Vlaamse gemeenten ?

Sommigen menen van niet en wensen aan de kant te gaan staan in afwachting van het bekomen van een Vlaamse meerderheid. Dat dit echter nog niet voor morgen zal zijn illustreert de verkiezingsuitslag van 1988. De lijst Retour à Liège kreeg 1610 lijststemmen terwijl de lijst

Brepeels

Voerbelangen 1083 stemmen binnenhaalde, goed voor ruim 40 ten honderd van geldig uitgebrachte stemmen. Tussen deze twee blokken zal in de toekomst weinig of geen verschuiving mogelijk zijn tenzij de Vlaamse Regering nu ook daadwerkelijk het tweede onderdeel in de regeringsverklaring gaat concretiseren, dit wil zeggen het nemen van systematische en specifieke maatregelen inzake ruimtelijke ordening, huisvesting, onderwijs, cultuur en sociaal-economische aangelegenheden. De jongeren zullen dan eindelijk kansen krijgen op werk in eigen streek en zich definitief kunnen vestigen in deze prachtige omgeving, die plots voor hen nieuwe perspectieven biedt.

Gezien dit een gecoördineerde aanpak vraagt en tevens als een beleidsvoornemen van de hele Vlaamse Regering mag worden beschouwd, meen ik mijn vragen aan u, als Voorzitter te moeten stellen, zonder echter voorbij te gaan aan de individuele verantwoordelijkheid van elk Minister wat zijn specifieke bevoegdheid betreft.

De reeds geleverde inspanningen van de Vlaamse Regering in Voeren de afgelopen maanden, namelijk de aankoop van het Alsbos, de buitenaanleg rond het Veltmanshuis, de overeenkomst met Coditel om VTM op de kabel te brengen, de aanleg van een verkeerswisselaar in Moelingen en enkele beslissingen inzake het openbaar vervoer, willen wij zeker niet minimaliseren, maar getuigen geenszins van een voorkeursbeleid voor Voeren zoals destijds in het regeerprogramma werd voorgenomen.

Ik overloop enkele beleidslijnen en stel er de nodige vragen bij.

Ten eerste is er de huisvesting. Vele jonge gezinnen trekken weg uit Voeren omdat ze er geen werk vinden, maar ook door een duidelijk gebrek aan woongelegenheden. Zo moeten de woonuitbreidingszones in Moelingen en 's Gravenvoeren dringend aangepakt worden door de Vlaamse Regering, temeer daar de gemeenteraad op 14 april jongstleden principieel besliste om tot onteigening van deze gronden over te gaan. De Retour-à-Liege-fractie heeft vorig jaar een wo-

ningcommissie opgericht die de plaatselijke woningbouw wil stimuleren en op die wijze duidelijk van plan is om massaal Franstaligen, meestal Luikenaars, omwille van de gunstige ligging, lagere huurprijzen en landelijke omgeving naar Voeren te lokken. Deze commissie plaatste reeds advertenties in die zin.

Heeft de Vlaamse Regering reeds opdracht gegeven aan de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij om deze onteigeningen bij hoogdringendheid door te voeren? Wat zijn de resultaten hiervan? Wanneer kan een definitief besluit tot onteigening worden verwacht? Over hoeveel bouwplaatsen zou het in een eerste fase kunnen gaan?

Mijn tweede dossier betreft de werkgelegenheid. Er zijn volgens verschillende instanties voldoende economische en andere motieven aanwezig om de KMO-zone in Moelingen te realiseren gezien de zeer gunstige ligging. Het aantrekken van bedrijven naar deze zone is dan ook een absolute noodzaak.

Welke initiatieven heeft de Vlaamse Regering reeds genomen om deze zone zo vlug mogelijk gebruiksklaar te maken, met name de onteigening van de gronden, aanbrengen van nutsvoorzieningen enzovoort.

Werd reeds onderzocht welke bijzondere steunmaatregelen kunnen worden verleend aan geïnteresseerde bedrijven? Werden er reeds besprekingen gevoerd met het provisiebestuur en de GOM? Wat zijn de resultaten hiervan?

Ten derde behandel ik toerisme en recreatie. Voor de Voerstreek is toerisme zeker geen luxe-artikel maar een sociaal-economische noodzaak van de eerste rang. Heel wat indicaties tonen aan dat het Voertoerisme in de lift zit en dat enkel een tijdige doelgerichte aanpak en een degelijke structurering de streek voor een catastrofale wildgroei kan behoeden.

Iedereen en alles moet hiervoor worden ingeschakeld. Van de overheid wordt verwacht dat zij de context creëert waarin de initiatiefnemers vrij kunnen opereren, maar ook dat zij

desnoods de eerste initiatieven zelf forceert om de investeringsvrees te helpen overwinnen.

Welke initiatieven werden reeds genomen om een recreatiepark en/of kuuroord in 's Gravenvoeren aan te trekken? Werd een onderzoek naar warmwaterbronnen reeds opgestart? Wie voert de studie uit en binnen welke termijn worden de resultaten verwacht? Wie financiert deze studie?

Werd er reeds een beslissing genomen voor een mogelijke inplantingsplaats? Zal hiervoor een gewestplanwijziging nodig zijn? Werd hierin reeds een beslissing genomen? Worden er nog andere kleinschalige projecten overwogen om de huidige recreatiezones op het gewestplan concreet in te vullen? Wordt hiervoor samenwerking gezocht met provinciale of plaatselijke toeristische initiatieven?

Op het gebied van onderwijs, blijft er voor de Vlaamse Gemeenschap naast de provinciale initiatieven nog een zeer belangrijke doelstelling te realiseren: de nieuwbouw van de Muziekacademie.

De plannen zijn reeds lang „onderweg” en de nodige onteigeningen werden uitgevoerd. Het dossier werd in het politiek akkoord tussen Broers en Happart zelfs in de weegschaal gelegd voor de uitbreiding van de Franstalige gemeenteschool van St.-Martens-Voeren. Binnen welke termijn kan men de realisatie hiervan verwachten?

Inzake de huidige werking van de muziekacademie rijst een levensgroot probleem wat betreft de noodzakelijke urenuitbreiding. Na intense samenwerking met alle muziekmaatschappijen van Voeren en Groot-Riemst en het gemeentebestuur van Riemst, dat jaarlijks 100.000 frank vrijmaakt voor het leerlingenvervoer naar Voeren, kon de academie 60 nieuwe leerlingen aantrekken wat het totaal op 360 brengt voor dit schooljaar. Om welke reden besliste de bevoegde Minister voor onderwijs geen uitzondering te maken door bijkomende uren toe te staan op het rol-

Brepeols

lend fonds van de Vlaamse Gemeenschap ?

Inzake cultuur is de bouw van een polyvalente zaal in Moelingen prioritair. De bevoegde Minister bevestigde onlangs naar aanleiding van een actuele vraag dat de nieuwe plannen klaar zijn. Wanneer zal men tot de aanbesteding kunnen overgaan.

Het regeerakkoord vermeldt dat de Vlaamse Regering elke inmenging van de Franse Gemeenschap met alle wettelijke middelen krachtadig zal bestrijden. Wat heeft de Vlaamse Regering reeds ondernomen, meer bepaald in het Overlegcomité met de nationale Regering om duidelijkheid te scheppen in het geplande project voor de uitbouw van een Franstalig cultureel centrum in Voeren ?

Ten slotte kom ik tot de wegen en de bijkomende infrastructuur. Het Voerense wegennet is op sommige plaatsen bijzonder slecht tot zelfs levensgevaarlijk. ook de toeristische wegen, die hoofdzakelijk een verbinding met Nederland vormen, worden door de gemeente niet onderhouden.

Hoever staat het onderzoek om de hoofdwegen door Voeren te laten overnemen door het Vlaamse Gewest ? Wordt de mogelijkheid overwogen om fietspaden aan te leggen langs de huidige gewestwegen ? Werden hiervoor reeds de nodige kredieten voorzien ?

Dit mini-ontwikkelingsplan voor Voeren kan men slechts realiseren door samenwerking op alle niveaus. De oprichting van een operationele cel om een snellere doorstroming van ideeën uit Voeren naar de Vlaamse Regering te verzekeren lijkt ons dan ook een absolute noodzaak. Binnen welke termijn zal een dergelijke cel werkzaam zijn om hogervernoemde dossiers regelmatig te evalueren en tot een goed einde te brengen ?

Dit is slechts een greep uit de vele noodzakelijke maatregelen voor Voeren. Wij hebben geen volledigheid nagestreefd, maar wel het dringende karakter willen aantonen van hogervernoemde dossiers. Hierdoor

zullen de algemene doelstellingen, geformuleerd in het Vlaams regeerakkoord alleszins een stap in de goede concrete richting zetten. (*Applaus*)

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, ik wil uitgaan van twee fundamentele gegevens in dit dossier.

Ten eerste, de grenzen van de taalgebieden en bijgevolg het grondgebied van het Vlaamse gewest zijn definitief vastgelegd, en ten tweede, de zogenaamde pacificatieregeling vervat in de wetten van 8 en 9 augustus 1988 zijn door het Arbitragehof op grondwettelijk vlak in orde bevonden en erkend. Wij beschikken dus over een juridische grondslag om te kunnen optreden.

In onze regeringsverklaring hebben wij gezegd dat wij onze **voogdijopdracht** integraal en kordaat zullen uitoefenen. Wij hebben daar aan toegevoegd dat wij concrete initiatieven zullen nemen om het Vlaams karakter van deze gemeenten te handhaven en te versterken.

Ik heb hier een lijst met alle initiatieven, met de huidige stand van zaken. Al de problemen die door Mevrouw Brepeols werden opgesomd komen daarin voor.

Ziehier deze lijst

Ten eerste, landinrichting en natuurbehoud Eind 1989 werd het **Alsbos**, 57 hectare groot, aangekocht door het Vlaamse Gewest als natuurgebied. Overwogen wordt dit bos een bestemming als toeristisch **wandelgebied** te geven.

Op 15 december 1989 werd een akkoord gesloten met de NV **Agrotechnic** om een onderzoek te verrichten naar het voorkomen van overstromingen van de Voer. In 1985 waren daar zware overstromingen. Kostprijs van de studieopdracht : 8,8 miljoen frank.

Twee, binnenlandse aangelegenheden. De bevoegdheid van de Vlaamse Executieve om bestuurlijk toezicht

uit te oefenen op de gemeente Voeren, wordt wel degelijk hard gemaakt. Ter zake zouden tientallen toepassingen kunnen worden vermeld.

Ik noem slechts degene die de krantekoppen haalden omdat zij voldoende illustreren dat het administratief toezicht op de gemeente Voeren in de praktijk werkt.

In 1989 werd een omzendbrief uitgevaardigd inzake het taalgebruik in de gemeentebesturen en in de OCMW-raden van de randgemeenten en van de gemeente Voeren.

De omzendbrief van 25 april 1990 betreffende de bevoegdheid van de gemeenteraad inzake straatnaamborden en plaats van ophanging (bijlage 2) : laat enkel de gemeentelijke overheid straatnaamborden aanbrengen. Particulieren zoals **Happart** mogen zich deze taak niet toeëigenen. Straatnaamborden dienen voorrang te verlenen aan de taal van de streek.

Wat de verwijdering van de borden De Limburgers heten u welkom betreft werd onmiddellijk een onderzoek gevraagd aan de provincie en de arrondissementscommissaris over de rol die de gemeente hier gespeeld heeft.

De gouverneur heeft de toekenning van een burgemeesterswedde aan de heer **Happart** vernietigd. Tegen dit besluit werd geen beroep aangetekend.

De subsidie toegekend aan het oudercomité van de Franstalige school – (geweigerd aan het oudercomité van de Nederlandstalige school) – werd eveneens vernietigd. .

Punt 3, de media. Een akkoord met de kabeldistributiemaatschappij **Intermosane** om VTM in Voeren te verdelen, is principieel goedgekeurd door de Vlaamse Executieve en wordt momenteel verder uitgewerkt.

Ten vierde, huisvesting. In de eerste plaats wens ik de aandacht van het geachte lid te vestigen op het feit dat de **VHM** de dag van vandaag nog steeds niet operationeel is en bijgevolg bezwaarlijk enige opdracht ter zake zou kunnen hebben gekregen.

Geens

In deze materie behouden de twee nationale maatschappijen, met name de NMH en de NLM, in afwachting van de nu wel eerstdaags verwachte effectieve regionalisatie, nog steeds de volle bevoegdheid.

In hoofde van de NMH stelt zich daarenboven een bijkomend probleem met betrekking tot het werkgebied van haar Limburgse erkende vennootschappen. De gemeente Voeren is immers niet aangesloten bij enige Limburgse vennootschap, wat betekent dat de Limburgse vennootschappen in Voeren niet actief kunnen optreden.

Voor de NLM is de toestand lichtjes beter. De enige Limburgse maatschappij die daar actief is, heet De Landmaatschappij van Tongeren. Deze maatschappij beperkte evenwel haar bedrijvigheid in Voeren tot het toekennen van goedkope leningen. Een oplossing zou te vinden zijn in het toevertrouwen van een onteigeningsmachtiging aan deze maatschappij. Vervolgens kunnen de gronden na verkaveling, hetzij bebouwd, hetzij onbebouwd, voortverkocht worden aan gegadigden.

Mede door het gebrek aan belangstelling vanwege kwestieus erkende vennootschap werd dit project nog niet uitgevoerd.

Ten vijfde, economie en werkgelegenheid. Voor de uitbouw van een industrieterrein in Voeren is binnen het gewestplan Sint-Truiden-Tongeren inderdaad in Moelingen een ambachtelijke zone bepaald van ongeveer 11 hectaren. Moelingen is de enige zone in Voeren die voor lokalisatie van bedrijven is bestemd. Er zijn voldoende economische redenen en redenen van algemene aard om deze vraag naar uitbouw positief te behandelen. Een onderzoek met betrekking tot warmwaterbronnen en de geothermische mogelijkheden kan worden gesteund. Twee alternatieven worden onderzocht : ofwel, zoals in de provincie Antwerpen, een project onder leiding van de GOM Limburg, ofwel, indien men onmiddellijk een onderzoek naar de haalbaarheid van het project kan starten, door de

GIMV een studiesyndicaat laten oprichten, al dan niet samen met de GOM.

Punt zes, toerisme en recreatie. Het toeristisch beleid berust bij het parasitaire VCGT. Door het VCGT worden thans geen initiatieven genomen om een recreatiepark en/of kuuroord in 's Gravenvoeren aan te trekken. De belangrijkste toeristische troef van voeren is het landschappelijk karakter van de streek. Gelet op de beperkte beschikbare ruimte is Voeren niet geschikt voor een initiatief inzake massatoerisme.

Er worden geen andere kleinschalige projecten overwogen om de huidige recreatiezone op het gewestplan in te vullen. Wel worden de huidige initiatieven optimaal uitgebouwd en ondersteund. Voor hotel Hof De Draeck werd in 1987 aan inrichtingskosten 1,2 miljoen frank besteed en in 1988 voor een telefooncentrale 22.000 frank.

Wat Jeugdherberg De Veurs betreft werd een bedrag van 3 miljoen frank vastgelegd voor verbeteringswerken op de begroting 1989. Ook camping Rusticana en camping Hacienda werden ondersteund.

Ten zevende, het onderwijs. De Kunstacademie van Voeren ressorteert onder de bevoegdheid van de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs. Deze instantie beslist derhalve autonoom over de nieuwbouw van de kunstacademie. Indien de vernieuwing van het kunstonderwijs doorgaat, wordt meteen het rationalisatie- en programmatieplan gerealiseerd, zodat de ARGO geen wettelijke belemmering heeft om de nieuwbouw te realiseren.

Artikel 103 van het decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap bepaalt dat in het kunstonderwijs met beperkt leerplan, per instelling de bezoldigde en gesubsidieerde prestaties worden beperkt zoals vastgesteld op het einde van het schooljaar 1987-1988. Bijgevolg kan het aantal uren-leraars op geen enkele wijze worden verhoogd.

Ten achtste, de polyvalente zaal te Moelingen. Het architectenbureau

Cresens en Selis te Hasselt heeft in 1984 een verbouwingsplan opgesteld voor het buurthuis te Moelingen, ten belope van 40,0 miljoen frank.

Gelet op kostprijs en de budgettaire middelen vragen de gebruikers van Voeren een gereduceerd plan. Op 18 mei 1990 heeft de betrokken Minister zijn akkoord gegeven voor het gereduceerd bouwprogramma, voor een polyvalente zaal van 400, een dienstruimte, groot 150, functionele ruimtes, groot 190 en een terras op binnenkoer van 360 m². De kostenraming 21 miljoen frank, inclusief BTW.

Op 7 juni 1990 werd aan de Algemene Technische Diensten de opdracht gegeven een ereloonovereenkomst op te maken voor het architectenbureau Cresens en Selis te Hasselt, om het gereduceerde bouwprogramma in een ontwerp-dossier te vertalen. Dit ontwerp-dossier zal vermoedelijk begin 1991 klaar zijn. De aanbestedingsprocedure kan dan worden ingezet.

Ten negende, verkeer en infrastructuur. Hier volgt een stand van zaken in het onderzoek om de wegen van groot Verkeer door Voeren over te nemen door het Vlaamse Gewest. De kostprijs voor overname van de weg Moelingen - Sint-Martens-Voeren wordt geschat op 70 miljoen frank. De overwogen overname van deze gemeenteweg van groot verkeer kan eventueel in fazen gebeuren. Het eerste stuk van deze weg betreft de verbinding tussen de N 653 en de N 627 over een afstand van 900 meter. Deze verbinding zou in een eerste fase worden overgenomen. Op deze manier kan alvast een behoorlijke oost-west continuïteit worden verzekerd.

Hierbij de stand van zaken betreffende de mogelijkheid om fietspaden aan te leggen langs de huidige gewestwegen N 627, N 648 en N 653 te Voeren. In verband met bovenvermelde aangelegenheid kan ik mededelen dat in het reserveprogramma van 1990 voor de gemeente Voeren een bedrag van 12 miljoen frank werd ingeschreven voor de aanleg van volgende fietspaden : fietspaden langsheen de Baticcestraat (weg N 627) vanaf de grens tot aan het kruispunt

Geens

met de Voerenstraat ; fietspad langsheen de Viséstraat (weg N 653) vanaf de Berwijnbrug in Moelingen tot aan de spoorwegbrug en het fietspad langsheen de Schilberg en Plank (weg N 648) vanaf de grensovergang tot aan de Varenstraat.

Voor de uitvoering van deze werken is overleg met de gemeente Voeren opgestart om de aanleg van de fietspaden te combineren met de aanleg van riolering door de gemeente Voeren.

Het openbaar vervoer verzorgd door de NMVB spitst zich voornamelijk toe op twee belangrijke passagiersgroepen : het scholierenvervoer en het woon-werkvervoer. Beide groepen zijn geconcentreerd van en naar Tongeren. De bediening gebeurt enerzijds op een voldoende wijze via de lijn Voeren-Wezet-Tongeren.

Anderzijds is er een vlotte busverbinding tussen Tongeren-Riemst-Voeren, die vooral tijdens de schooluren een zeer ruime bezetting heeft. Momenteel onderzoekt de NMVB de mogelijkheid van een korter reistract rechtstreeks via Moelingen.

Op dit moment wordt gewerkt aan de inplanting van een eigen regiepost van het Bestuur der Wegen in Voeren. Hierin zal een vaste dienst voor de gemeente Voeren worden verzekerd.

Tot slot wordt ook een betere ontsluiting in de richting van Limburg gerealiseerd door de verbinding van de verkeerswisselaar Moelingen met de weg Lixhe-Riemst.

Mevrouw Brepoels, uit deze lijst blijkt dat wij het ernstig menen met onze regeringsverklaring. De opgesomde initiatieven tonen aan dat wij blijf geven van verbeelding en alles in het werk stellen om de pacificatie te realiseren. Ik meen dat de door ons gevolgde lijn correct is en dat er geen nood is aan nieuwe administratieve structuren.

Motie van aanbeveling

De Voorzitter : Door de heer Van Hooland werd tot besluit van deze

interpellatie een met redenen omklede motie van aanbeveling aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer H. Coveliërs tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de betrokkenheid van de Vlaamse Executieve bij het crimineel beleid

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Coveliërs tot de heer Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting, over de betrokkenheid van de Vlaamse Executieve bij het crimineel beleid.

De heer Coveliërs heeft het woord.

De heer H. Coveliërs (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, collega's, ik stel tot genoegen vast dat er toch nog enkelen zijn die zich niet laten verleiden door de moderne spelen en die hier nog even trachten de taak, die wij eigenlijk van de kiezer hebben gekregen, uit te voeren.

De heer R. Van Hooland : Zeer juist.

De heer H. Coveliërs : Ik verwijt niemand iets, ik stel vast. Mijnheer de Voorzitter, een tiental dagen geleden heb ik u van op deze tribune in al mijn naïviteit gevraagd op welke manier de Vlaamse Executieve zou inspelen op de uitnodiging die reeds gelanceerd was om deel te nemen aan de opstelling van het crimineel beleid in dit land. U heeft toen op een voor mij verbijsterende manier geantwoord niet bevoegd te zijn voor dit crimineel beleid. Ik denk dat u zich

daarin vergist. Ik heb dat toen ook gezegd. U was toen blijkbaar niet overtuigd, maar ik heb nu een zeer sterke steun gekregen, met name van de federale Eerste Minister die in zijn regeerverklaring, afgelegd in deze Kamer, mijn stelling heeft bevestigd en heeft gezegd dat de Gewesten en Gemeenschappen zullen worden betrokken bij de opstelling van het crimineel beleid voor de materies die hen aanbelangen.

Ik denk dat dit ten onrechte door de Gemeenschappen en de Gewesten, zowel de Vlaamse als de Franse, wordt verwaarloosd. Waarom ? Er zijn een aantal belangrijke elementen waar nochtans een beleid op preventief en repressief vlak noodzakelijk is. Ik denk aan de ganse problematiek van het milieu. Wij constateren dat één van de misdrijven met de grootste maatschappelijke schade precies in de milieusector dient te worden gesitueerd. Daarvoor is in grote mate, zo niet volledig, het Gewest bevoegd.

Ik denk aan ruimtelijke ordening, waar praktisch geen opsporing wordt gedaan, waar men in feite een eventuele vervolging wegens bouwovertreedingen laat afhangen van een vete tussen burens en waar er eerst een klacht moet worden ingediend voor men tot opsporing zal overgaan.

Ook denk ik aan de nog belangrijker materie — dit is misschien een persoonlijke appreciatie — van drugpreventie. Wij weten dat het modern drugbeleid zal falen indien er geen degelijk preventiebeleid mee gepaard gaat. Nu is het preventiebeleid specifiek een bevoegdheid van de Gemeenschappen en zal u dus daar moeten inspelen op dit algemeen crimineel beleid. Dit is erg belangrijk omdat ten opzichte van de prioriteiten die in het Belgische nationale crimineel beleid zullen worden bepaald men ook de politiediensten zal structureren.

Ik constateer dat er op dit ogenblik quasi geen milieupolitie is, dat men in een stad zoals Antwerpen ten hoogste vier agenten heeft die dan nog met alle mogelijke moeilijkheden — terecht of ten onrechte, daar spreek ik mij nu niet over uit — wor-

Coveliers

den geconfronteerd. Ik stel vast dat bijvoorbeeld de gerechtelijke politie geen specifieke afdeling heeft voor milieudelicten, dat de rijkswacht in de duizende teksten die ze dagelijks produceert quasi niet over milieudelicten spreekt. Welnu, wanneer men daarop niet de aandacht gaat vestigen, dan zullen die delicten ook niet worden vervolgd.

Op welke manier zal daarover een debat worden georganiseerd in de Vlaamse Raad, teneinde uit te maken waar precies de hoofdlijnen moeten liggen en welke **normovertredingen** voor het Vlaams Parlement het belangrijkste zijn? Zal dit misschien gebeuren in een of ander **overlegorgaan**?

Mijns inziens is hierbij ook de Minister voor Binnenlandse Aangelegenheden van de Vlaamse Regering betrokken. In het licht van de genomen opties is het evident dat ook de gemeentepolitie een aangepaste structuur moet krijgen, om haar opdracht te kunnen vervullen.

Mijnheer de Minister, ik hoop dat u zich tien dagen geleden hebt vergist in verband met uw bevoegdheid. Ik meen dat u meer bevoegdheid hebt dan u zelf hoopte en dat er in het crimineel beleid materies zijn waarvoor de inbreng van de Gemeenschappen en de Gewesten bevoegd zijn. Ik hoop dat u zal aankondigen wat uw Regering in dit algemeen debat zal inbrengen.

De Voorzitter : Het woord is aan Minister Geens.

Minister G. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, collega's, ik blijf bij mijn antwoord van 31 mei jongstleden waarin ik heb gezegd dat het strafrechtelijk beleid, het opsporen en het vervolgen van misdrijven uitsluitend een nationale bevoegdheid zijn. Juridisch kunnen noch de Gemeenschappen, noch de Gewesten een eigen misdaadbeleid voeren. Bovendien is de nationale Regering niet verplicht de Gemeenschappen en de Gewesten daarbij te betrekken.

Inmiddels is er een nieuw element,

de regeringsmededeling van 15 juni. Daarin heeft de nationale Regering voor Kamer en Senaat uiteengezet wat haar politiek programma is voor de ordehandhaving, de veiligheid van de burger, de beteugeling van misdrijven, kortom een geheel van maatregelen die progressief zullen worden uitgevoerd.

Ook de heer Coveliers wijst erop dat die maatregelen in de toekomst de Regering in staat zullen stellen de grote trekken van het strafrechtelijk beleid vast te stellen en te doen uitvoeren. Ook hij kan waarschijnlijk de tekst uit het hoofd citeren. De nationale Regering zal die maatregelen ter verantwoording voorleggen aan het nationaal Parlement. De controle daarop zal gebeuren door een gemengde gespecialiseerde Commissie of door een Commissie in elke Kamer.

In de regeringsmededeling staat het volgende : „In het huidige stadium is het in ieder geval aangewezen dat de Minister van Justitie de bekommernissen van zijn nationale collega's en van zijn collega's van de gemeenschappen of de gewesten **synthetiseert** en zorgt voor de coördinatie tussen hen en het college van procureurs-generaal”, en verder „dat de Minister van Justitie, met de medewerking van het college van procureurs-generaal, het algemeen strafrechtelijk beleid oriënteert, . . . Over die prioriteiten moeten algemene richtlijnen kunnen worden **opgesteld**”.

Ik interpreteer dat als volgt.

Ten eerste, de uitvoerende macht zal een nationaal strafrechtelijk beleid voeren, waarvoor de Minister van Justitie politiek verantwoordelijk is. Beraadslagen over de algemene oriëntering is een zaak van het Parlement, maar de Regering zegt ook dat zij het voornemen heeft de Executieven te betrekken bij het strafrechtelijk beleid. Juridisch is zij daartoe niet verplicht, dat is evident. In de Vlaamse Raad treffen wij echter maatregelen en — van meer belang — wij keuren decreten goed waarin strafbepalingen zijn vermeld, die uiteraard moeten worden toegepast.

Als wij in bepaalde sectoren prioritair bestraffing en beteugeling nastreven blijkt dat allereerst uit de zwaarte van de strafmaat, maar ook uit de prioriteit die eraan wordt gegeven.

Indien wij ter zake door de Regering worden geconsulteerd zullen wij mededelen aan welke delicten wij prioritair aandacht willen geven bij de bestrijding van de criminaliteit. Dit neemt niet weg dat het strafrechtelijke geheel inzake beteugeling van criminaliteit en dergelijke, een aangelegenheid is die tot de bevoegdheid van de Minister van Justitie en van de nationale Regering behoort.

De preventie maakt deel uit van een veel ruimer geheel van maatregelen. Welk is bijvoorbeeld de opleiding in de scholen in dat verband? Ik neem aan dat men in de scholen, op welk niveau ook, het respect voor de wetten bijbrengt. Op dat vlak hebben wij dus inspraak. Sedert 1988 behoort de preventie van de jeugdmisdadigheid tot het domein van de Gemeenschappen. Men kan bijgevolg niet zeggen dat onze actie losstaat van veiligheidsmaatregelen, van een betere bestrijding van de criminaliteit. Indien alles kan gebeuren in samenwerking of op uitnodiging van de nationale Regering en met medewerking van de verschillende politieke beleidsorganen in dit land — de Gemeenschappen, de Gewesten, de gemeenten en in mindere mate de provincies — dan kan ik dit enkel toejuichen. Het zou goed zijn mocht men met onze bekommelingen rekening willen houden.

Het eigenlijke optreden van het gerechtelijke apparaat is een aangelegenheid van de nationale instanties, zowel van de uitvoerende als van de wetgevende macht. Dit werd ten overvloed beklemtoond in de mededeling van de Eerste Minister.

De Voorzitter : De heer Coveliers heeft het woord.

De heer H. Coveliers : Mijnheer de Voorzitter, de inhoud van het antwoord van de Voorzitter van de Executieve is al iets beter dan wat ik heb gekregen op mijn mondelinge vraag. Ik heb nooit beweerd — en dat is nogal evident — dat het strafrecht

Coveliërs

een materie zou zijn die aan de Gemeenschappen is toevertrouwd. In het Belgisch systeem is dat niet zo. Er zijn andere federale systemen waar dat wel zo is. Maar dat was mijn vraag niet. Mijn vraag ging specifiek over het crimineel beleid, meer bepaald over de vraag op welke manier men er gaat voor zorgen dat bij de opsporing ook rekening zou worden gehouden met die delicten, waarvan de beteugeling en de normgeving toebehoort aan de Gemeenschappen en de Gewesten. Op deze vraag heb ik eigenlijk geen antwoord gekregen. De Voorzitter heeft daarop gezegd : ik vind het goed dat men ons dat vraagt en als men ons dat vraagt zullen wij zeggen welke zaken wij naar voren willen brengen. Hij heeft ook gesproken over de hoogte van de straf. Dit vind ik een totaal onaanvaardbare norm. De hoogte van de straf wordt trouwens niet door de wetgever bepaald. Hij bepaalt slechts een vork waartussen de rechter uitspraak zal doen en het is niet omdat men zeer hoge maximumstraffen oplegt dat het om belangrijke maatschappelijke delicten zou gaan.

Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat het niet meer dan normaal is wanneer ik vraag dat, wanneer u wordt gecon-

sulteerd door de nationale of de federale overheid, u aan deze Raad zult vragen welke delicten in aanmerking komen en op welke manier de inbreng moet gebeuren van de Gemeenschap en het Gewest binnen het nationaal beleid en dat deze zaak niet zo maar op een drafje door de Executieve alleen zou gebeuren.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, als wij door de nationale of de federale Regering worden geconsulteerd gaan wij daar altijd op in. Wat onze verantwoording daarover betreft hebben wij ook altijd de Vlaamse Raad volledig ingelicht. Trouwens, de mogelijkheid bestaat dat men daarover ook de uitvoerende macht ondervraagt en dan zullen wij daar vanzelfsprekend op ingaan.

De Voorzitter : Ik stel er prijs op de negen moedigen te feliciteren die de voorkeur hebben gegeven aan het wetgevend en controlerend werk. De eerste helft van de voetbalmatch is afgelopen en in een gelijk opgaande match blijft het 0-0. Intussen zijn wij met tien leden : ons elftal is bijna volledig.

De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Voorzitter, wij stellen vast dat het

kartel van de drie oppositiepartijen forfait geeft. Het is aan u, mijnheer de Voorzitter, om als scheidsrechter de uitslag af te kondigen.

De Voorzitter : Ik zal 178 rode kaarten uitdelen, mijnheer De Seranno.

De heer J. De Seranno : 5-0 ?

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

Wij komen morgen om 10 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

— *De vergadering wordt gesloten om 17.50 uur.*
